

Latviešu valodas aģentūra

**LATVIEŠU VALODAS AĢENTŪRAS
2014. gada darbības pārskats**

Latviešu valodas aģentūra
Adrese: Lāčplēša iela 35–5, Rīga, LV-1011
Tālrunis: 67201680
Fakss: 67201683
e-pasts: agentura@valoda.lv
www.valoda.lv

Pārskatu izstrādājusi
© Latviešu valodas aģentūra

© LVA 2015

Saturs

Latviešu valodas aģentūras direktora uzruna	4
1. Pamatinformācija	5
2. Latviešu valodas aģentūras 2014. gada darbības rezultāti	
2.1. Sociolingvistiskie pētījumi par latviešu valodas situāciju Latvijā	8
2.2. Latviešu valodas kā otrās valodas un svešvalodas apguve visās izglītības pakāpēs un mūžizglītībā, atbalsts mazākumtautību izglītībai latviešu valodas apgūvē	9
2.3. Projekti un pasākumi latviešu valodas apgūvē, mācību metodikā, pedagogu tālākizglītībā un starpkultūru komunikācijā	12
2.4. Atbalsts latviešu diasporai ārvalstīs latviešu valodas apgūvē un valodas saglabāšanā, latviešu valodas studijas ārvalstu augstskolās	16
2.5. Valsts valodas attīstība valodas normu avotu izveides, terminoloģijas izstrādes un informāciju tehnoloģiju jomā	24
2.6. Zinātniskās un mācību literatūras, izglītojošo un informatīvo materiālu izstrāde un izdošana	27
2.7. Konsultācijas latviešu valodas pareizrakstības, gramatikas, leksikas un valodas stila jautājumos, personvārdu atveides un identifikācijas jautājumos, kā arī valodas apguves jautājumos. Pēc tiesībsardzības iestāžu pieprasījuma sniegtie lingvistiskie atzinumi	39
2.8. Pasākumi, kas popularizē valsts valodas apguvi, veicina tās lietojumu un sekmē sabiedrības līdzdalību valsts valodas politikas īstenošanā	40
2.9. Sadarbība ar starptautiskajām institūcijām valodas politikas jomā	50
3. Budžeta informācija	50
4. LVA personāls	53
5. Komunikācija ar sabiedrību	57
6. Latviešu valodas aģentūras darba plāns 2015. gadam (Pielikums Nr.1)	64

Cienījamais pārskata lasītāj!

Valsts valodas politikā jau gadiem nemainīga ir palikusi galvenā problēma – valsts valodas nepietiekama lietošana vai nelietošana. Nevis latviešu valodas prasme, bet gan tieši valsts valodas neizmantošana ikvienā saziņas situācijā Latvijā.

Vēlmei runāt valsts valodā vajadzētu būt ikviena Latvijas iedzīvotāja apzinātas lingvistiskās rīcības pamatā. Labās prakses piemēriem sabiedrībā vajadzētu būt valsts amatpersonām un deputātiem, valsts iestāžu darbiniekiem un ierēdņiem, sabiedrībā pazīstamiem cilvēkiem un viedokļu līderiem, taču bieži vien labās prakses vietā diemžēl sastopamies ar neadekvātu lingvistisko uzvedību – neadekvātu Satversmes 4. pantā rakstītajam, ka valsts valoda ir latviešu valoda. Būtu gan jāapzinās, ka runāt valsts valodā ir katra Latvijas iedzīvotāja personiskā un kolektīvā līdztbildība.

2014. gadā Latviešu valodas aģentūras darbs ir veikts valsts valodas lietojuma paplašināšanai un nostiprināšanai. Ņemot vērā valsts valodas situācijas un sociolingvistisko procesu analīzē konstatētās problēmas, viens no Aģentūras darbības virzieniem ir bijis latviešu valodas attīstības un kvalitatīva lietojuma sekmēšana.

Cits nozīmīgs darbības virziens bijis vērsts uz atbalsta sistēmas nodrošināšanu latviešu valodas kā dzimtās valodas, kā svešvalodas un otrās valodas apguvei.

Pateicībā sadarbības partneriem Latvijā un ārzemēs, bez kuru līdzdalības un palīdzības nebūtu bijis iespējams paveikt apjomīgo 2014. gada darbu, –

Jānis Valdmanis
Latviešu valodas aģentūras direktors

1. PAMATINFORMĀCIJA

Latviešu valodas aģentūras juridiskais statuss. Latviešu valodas aģentūra (turpmāk – LVA) izveidota 2009. gada 1. jūlijā kā izglītības un zinātnes ministra pārraudzībā esoša valsts pārvaldes iestāde, kas līdz 2012. gada 31. decembrim darbojās saskaņā ar Publisko aģentūru likumu un 2009. gada 21. aprīļa Ministru kabineta noteikumiem Nr. 337 „Valsts aģentūras „Latviešu valodas aģentūra” nolikums”. Saskaņā ar 2012. gada 18. decembra Ministru kabineta noteikumiem Nr. 938 „Latviešu valodas aģentūras nolikums” LVA pārveidota par izglītības un zinātnes ministra pakļautībā esošu tiešo valsts pārvaldes iestādi.

LVA politikas jomas un darbības virzieni. LVA īsteno valsts valodas politiku, kas formulēta šādos valodas politikas plānošanas dokumentos:

- „Valsts valodas politikas pamatnostādnes 2005.–2014. gadam” (Latvijas Republikas Ministru kabineta 02.03.2005. rīkojums Nr. 137);
- „Izglītības attīstības pamatnostādnes 2014.–2020.gadam. (2014. gada 22. maija Saeimas paziņojums Nr. [2014/103.1](#));
- „Nacionālās identitātes, pilsoniskās sabiedrības un integrācijas politikas pamatnostādnes (2012–2018)” (Latvijas Republikas Ministru kabineta 20.10.2011. rīkojums Nr. 542);
- „Reemigrācijas atbalsta pasākumu plāns 2013.–2016. gadam” (Latvijas Republikas Ministru kabineta 30.07.2013. rīkojums Nr. 356).

LVA darbības mērķis ir veicināt latviešu valodas – Latvijas Republikas valsts valodas un Eiropas Savienības oficiālās valodas – statusa nostiprināšanu un ilgtspējīgu attīstību.

LVA funkcijas

1. Analizēt latviešu valodas – valsts valodas – situāciju un sociolingvistisko procesu dinamiku.
2. Nodrošināt atbalstu latviešu valodas apguvei Latvijā un ārvalstīs.
3. Paaugstināt latviešu valodas konkurētspēju Latvijā un pasaulē.

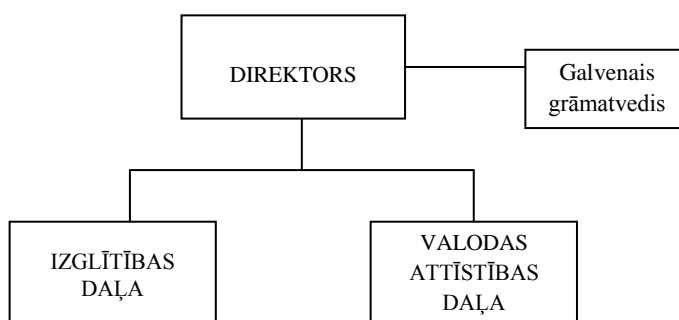
Lai īstenotu noteiktās funkcijas, LVA veic šādus uzdevumus:

- organizē un nodrošina sociolingvistisko pētījumu veikšanu par latviešu valodas situāciju Latvijā un latviešu diasporu ārvalstīs;
- organizē latviešu valodas kā otrās valodas un svešvalodas apguvi visās izglītības pakāpēs un mūžizglītībā, sniedz atbalstu mazākumtautību izglītībai latviešu valodas apgūvē;
- plāno, ievieš un vada projektus (piem., seminārus, pedagogu tālākizglītības kursus) latviešu valodas apgūvē, mācīšanas metodikā un starpkultūru komunikācijā;
- sniedz atbalstu latviešu diasporai ārvalstīs latviešu valodas apgūvē un valodas saglabāšanā, veicina latviešu valodas studijas ārvalstu augstskolās;
- organizē valsts valodas atbalsta pasākumus valodas normēto avotu (vārdnīcu, rokasgrāmatu) izveidē, terminoloģijas izstrādē un informācijas tehnoloģijā, tai skaitā projektu konkursus latviešu valodas attīstībai; vada un uzrauga minēto projektu īstenošanu;
- organizē un atbalsta zinātniskās un mācību literatūras, izglītojošo un informatīvo materiālu izstrādi, izdošanu un realizāciju;
- sniedz konsultācijas šādos latviešu valodas jautājumos:

- pareizrakstība, gramatika, leksika un valodas stils;
- personvārdu atveide un identifikācija;
- latviešu valodas apguve;
- o pēc tiesībsardzības iestāžu pieprasījuma sniedz lingvistiskus atzinumus par konkrētu tekstu vai tā daļu;
- o organizē valsts valodas apguves popularizēšanas pasākumus, kas veicina valodas lietojumu un sekmē sabiedrības līdzdalību valsts valodas politikas īstenošanā;
- o sadarbojas ar valsts un pašvaldību institūcijām, kā arī privātpersonām valsts valodas lietojuma jautājumos;
- o sadarbojas ar starptautiskajām institūcijām valodas politikas jomā;
- o sniedz publiskus pakalpojumus atbilstīgi kompetencei;
- o veic citus normatīvajos aktos noteiktos uzdevumus.

LVA struktūrshēma

Kopš 2009. gada 1. jūlija LVA ir divas daļas, kas ir tieši pakļautas direktoram.

Izglītības daļa

1. Nodrošina atbalstu latviešu valodas apguves metodikas izstrādei.
2. Izstrādā un īsteno pedagogu tālākizglītības programmas latviešu valodas apguves metodikā un bilingvālajās mācībās.
3. Sniedz atbalstu latviešu valodas kā otrās valodas un svešvalodas apguvei visās izglītības pakāpēs un mūžizglītībā.
4. Atbilstīgi daļas kompetencei sniedz konsultācijas latviešu valodas apguves jautājumos valsts un pašvaldību institūcijām, nevalstiskajām organizācijām un privātpersonām.
5. Dibina, attīsta un koordinē sadarbību ar starptautiskajām institūcijām valodas politikas jomā.
6. Sniedzot metodisku atbalstu, organizē skolotāju darbu latviešu diasporas valstīs.
7. Sniedz atbalstu latviešu valodas studijās ārvalstu augstskolās.
8. Apkopo informāciju un sagatavo pārskatus par latviešu valodas apguvi ārvalstīs, tās saglabāšanu un lietojumu.
9. Īsteno pasākumus latviešu valodas apguves, mācīšanas metodikas un starpkultūru komunikācijā (nometnes, diskusijas, konferences u.c.) valodas apguves un pilnveides jomā.
10. Izstrādā un izdod mācību un metodiskos līdzekļus latviešu valodas apguvē un bilingvālajā izglītībā.

11. Piedalās Eiropas Sociālā fonda un citu starptautisku izglītības projektu īstenošanā.
12. Atbilstoši Eiropas Padomes dokumentam „Eiropas kopīgās pamatnostādnes valodu apguvei: mācīšanās, mācīšana, vērtēšana” sniedz atbalstu Eiropas Valodu portfeļa ieviešanai Latvijā.
13. Atbilstīgi daļas kompetencei veic informatīvo un metodisko resursu apkopojumu.
14. Atbilstīgi daļas kompetencei uztur un papildina datubāzi par aģentūras sniegtajiem pakalpojumiem un mērķauditoriju.
15. Atbilstīgi daļas kompetencei sagatavo aģentūras pārvaldes lēmumu, līgumu, aģentūras iekšējo normatīvo aktu projektus.
16. Atbilstīgi daļas kompetencei izskata iesniegumus un sagatavo atbildes.
17. Atbilstīgi daļas kompetencei veic citus uzdevumus.

Valodas attīstības daļa

1. Analizē latviešu valodas – valsts valodas – situāciju un sociolingvistisko procesu dinamiku.
2. Apkopo informāciju un sagatavo pārskatus par latviešu valodas situāciju Latvijā.
3. Izstrādā aģentūras vidēja termiņa darbības stratēģiju, gadskārtējo darbības plānu, sagatavo gada pārskatu un apkopo informāciju par veiktajiem pasākumiem latviešu valodas kā valsts valodas politikas plānošanas dokumentu īstenošanā sadarbībā ar Izglītības daļu.
4. Vada un uzrauga projektus latviešu valodas attīstības jomā.
5. Veic pasākumus, kas nodrošina latviešu valodas attīstību informācijas tehnoloģijas nozarē.
6. Veic pasākumus, kas nodrošina mūsdienu prasībām atbilstošu un atjauninātu valsts valodas normu avotu (piemēram, vārdnīcu, rokasgrāmatu u. c.) izveidi un izdošanu.
7. Atbilstīgi aģentūras kompetencei piedalās Eiropas Sociālā fonda un citu starptautisku projektu īstenošanā.
8. Dibina, attīsta un koordinē sadarbību ar starptautiskajām institūcijām.
9. Atbilstīgi aģentūras kompetencei sniedz konsultācijas valsts un pašvaldību institūcijām, nevalstiskām organizācijām, privātpersonām un īsteno izglītojoši informatīvus seminārus latviešu valodas attīstības jautājumos.
10. Sniedz lingvistiskos atzinumus, izziņas par personvārdu atveidi un rakstību latviešu valodā, kā arī par dažādi rakstītu personvārdu identifikāciju dokumentos.
11. Sagatavo aģentūras pārvaldes lēmumu, līgumu, aģentūras iekšējo normatīvo aktu projektus atbilstīgi daļas kompetencei.
12. Koordinē un nodrošina aģentūras pārstāvību tiesvedības procesos, kuros aģentūra ir lietas dalībnieks.
13. Atbilstīgi daļas kompetencei izskata iesniegumus un sagatavo atbildes.
14. Atbilstīgi daļas kompetencei veic informatīvo un metodisko resursu apkopojumu.
15. Atbilstīgi daļas kompetencei uztur un papildina datubāzi par aģentūras sniegtajiem pakalpojumiem un mērķauditoriju.
16. Atbilstīgi daļas kompetencei veic citus uzdevumus.

2. LATVIEŠU VALODAS AĢENTŪRAS 2014. GADA DARBĪBAS REZULTĀTI

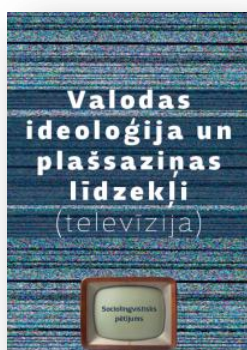
2.1. Sociolingvistiskie pētījumi par latviešu valodas situāciju Latvijā

2014. gadā izdots pētījums „**Valodas ideoloģija un plašsaziņas līdzekļi (televīzija)**”, kas pieejams lasīšanai elektroniskā formātā. Pētījuma uzmanības lokā ir valsts valodas ideoloģija jeb valsts valodai piedēvētais statuss un vērtība plašsaziņas līdzekļos, precīzāk, televīzijā, kas ir viens no nozīmīgākajiem mūsdienu pasaules sabiedrības ietekmētājiem un populārākais no izmantotajiem plašsaziņas līdzekļiem. Pētījuma pamatā ir nozares ekspertu un pārstāvju dziļo interviju rezultāti kontekstā ar sabiedrības kvantitatīvo aptauju datiem.

Lai sekmētu latviešu valodas kā valsts valodas attīstību un veicinātu valsts valodas lietošanu visā sabiedrībā, ir būtiski, lai latviešu valoda Latvijas valodu hierarhijā būtu visaugstākajā pozīcijā visās valodas lietojuma jomās, tai skaitā plašsaziņas līdzekļos. Tieši televīzijai kā populārākajam plašsaziņas līdzeklim ir būtiska loma sabiedrības domas veidošanā un ietekmēšanā.

Pētījums parāda, ka latviešu valodas lietojuma galvenās problēmas Latvijas plašsaziņas līdzekļos ir valodu hierarhija un krievu valodas pārlika lietošana, divas informatīvās telpas, samērā liberālā likumdošana un privāto uzņēmēju vēlme gūt peļņu, pat ja tas notiek uz latviešu valodas rēķina. Latviešu valodas izplatība plašsaziņas līdzekļos kā nozīmīgā publiskās telpas segmentā ir nepietiekama – latviešu valodas kvantitatīvais īpatsvars informatīvajā telpā valsts valodas statusam neatbilst.

Pētījums pieejams elektroniski: http://valoda.lv/downloadDoc_1496/mid_522

Valodas ideoloģija un plašsaziņas līdzekļi (televīzija).

Sociolingvistisks pētījums. Red. Kļava, G. Rīga: LVA, 2014.

ISBN 978-9984-829-15-9

2014. gadā tika veikta Latvijas iedzīvotāju aptauja „**Valodas situācijas sociolingvistiskā izpēte**” (aptaujas īstenotājs SIA „Excolo Latvia”), lai noskaidrotu valodas situācijas dinamiku un attīstību. Aptaujas dati tiek apkopoti Latviešu valodas aģentūras sagatavotajam pētījumam par valodas situāciju no 2010. līdz 2015. gadam, kas tiks izdots 2015. gada nogalē. Iepriekšējo pētījumu par valodas attīstību „Valodas situācija Latvijā: 2004–2010” iespējams iegādāties Latviešu valodas aģentūrā.

2.2. Latviešu valodas kā otrās valodas un svešvalodas apguve visās izglītības pakāpēs un mūžizglītībā, atbalsts mazākumtautību izglītībai latviešu valodas apguvē

LVA 2014. gadā turpināja organizēt **pedagogu tālākizglītības kursus**. Pedagogu tālākizglītības kursu mērķis – pilnveidot latviešu valodas un bilingvālo mācību pedagogu profesionālo kompetenci atbilstoši Latvijas Republikas 2014. gada 28. oktobra Ministru kabineta noteikumiem Nr. 662 „Noteikumi par pedagogiem nepieciešamo izglītību un profesionālo kvalifikāciju un pedagogu profesionālās kompetences pilnveides kārtību” un saskaņā ar LVA nolikumu. 2014. gadā LVA organizēja metodikas kursus vairākām pedagogu grupām.

○ Lai mērķtiecīgi sniegtu atbalstu mazākumtautību pirmsskolas izglītības iestāžu pedagogiem, LVA tika īstenota pedagogu profesionālās pilnveides programmas „**Bilingvāls pedagoģiskais process pirmsskolā**” 36 stundu kursi pirmsskolas izglītības iestādēs – kopā izglītoti 392 pedagogi (17 grupas).

Bilingvāls pedagoģiskais process pirmsskolā (36 stundas)		
Kursu norises datums (no/līdz)	Kursu norises vieta	Kursantu skaits
28.02.2014.–29.03.2014.	Rīgas 259. PII	21
01.03.2014.–05.04.2014.	Rīgas 264. PII „Zelta atslēdziņa”	23
27.02.2014.–15.03.2014.	Rīgas 216. PII	27
14.03.2014.–30.04.2014.	Daugavpils pilsētas 26. PII	27
20.03.2014.–12.04.2014.	Rīgas 224. PII	23
28.03.2014.–12.04.2014.	Ventspils PII „Eglīte”	18
25.04.2014.–17.05.2014.	Ventspils PII „Zvaigznīte”	19
30.03.2014.–14.05.2014.	Liepājas PII „Zīlūks”	23
29.03.2014.–31.05.2014.	Rīgas 110. PII	27
03.10.2014.–28.11.2014.	Olaines Pieaugušo izglītības centrs	18
19.09.2014.–11.10.2014.	Pelču internātskola	25
04.10.2014.–15.11.2014.	Rīgas 241. PII	25
27.09.2014.–18.10.2014.	Rīgas 273. PII	22
19.09.2014.–11.10.2014.	Rīgas 42. PII	25
10.10.2014.–25.10.2014.	Daugavpils 24.PII	27
28.11.2014.–13.12.2014.	Daugavpils 1. PII	22
31.10.2014.–15.11.2014.	Ventspils PII „Pasaka”	22
Kopā:		394

○ **Latviešu valodas un literatūras skolotāji** savu profesionālo kompetenci pilnveidojuši 12 stundu programmās par noteiktiem valodniecības, literatūrzinātnes un metodikas jautājumiem. Kopumā 2014. gadā notikuši 28 kursi pedagogiem visā Latvijā – kopumā izglītoti 703 skolotāji.

Kursu norises datums (no/līdz)	Kursu norises vieta	Kursantu skaits
Skolēnu radošā un pētnieciskā darbība latviešu valodas un literatūras stundās pamatskolā (12 stundas)		
16.06.2014.–17.06.2014.	Rīgas 15. vidusskola	28
21.08.2014.–22.08.2014.	Zemgales reģiona Kompetenču attīst. centrs	28
20.08.2014.–21.08.2014.	Līvānu 1. vidusskola	27
13.11.2014.–27.11.2014.	Rīgas 15. vidusskola	12
Mācīšanās un domāšanas prasmju attīstīšana latviešu valodas stundās (12 stundas)		
28.03.2014.–29.03.2014.	Amatas novada Izglītības pārvalde	24
25.04.2014.–26.04.2014.	Rēzeknes novada pašvaldības administrācija	20
11.06.2014.–12.06.2014.	Rīgas 15. vidusskola	22
30.10.2014.–31.10.2014.	Rīgas 15. vidusskola	13
Skolēnu zinātniski pētnieciskā un radošā darbība latviešu valodas un literatūras stundās vidusskolā (12 stundas)		
04.04.2014.–05.04.2014.	Daugavpils Izglītības pārvalde	23
18.08.2014.–19.08.2014.	Rīgas 15. vidusskola	25
20.08.2014.–21.08.2014.	Ogres Novada ģimnāzija	25
Skolēnu runas un saziņas prasmes pilnveide skolā (12 stundas)		
04.04.2014.–05.04.2014.	Madonas pilsētas 1. vidusskola	23
09.06.2014.–10.06.2014.	Rīgas 15. vidusskola	26
19.08.2014.–20.08.2014.	Ludzas 2. vidusskola	23
12.09.2014.–13.09.2014.	Rēzeknes novada pašvaldības administrācija	25
27.10.2014.–28.10.2014.	Aizkraukles Novada ģimnāzija	24
30.10.2014.–31.10.2014.	Limbažu Novada ģimnāzija	33
Tendences jaunākajā latviešu literatūrā (12 stundas)		
28.02.2014.–01.03.2014.	Jūrmalas Valsts ģimnāzija	29
11.08.2014.–12.08.2014.	Daugavpils Valsts ģimnāzija	33
20.08.2014.–21.08.2014.	Rīgas 15. vidusskola	23
3.09.2014.–09.09.2014.	Madonas pilsētas 1. vidusskola	22
19.09.2014.–20.09.2014.	Rēzeknes 6. vidusskola	27
05.12.2014.–06.12.2014.	Rīgas 15. vidusskola	17
Skolēnu sasniegumu vērtēšana latviešu valodas un literatūras stundās (12 stundas)		
28.03.2014.–29.03.2014.	Rēzeknes 6. vidusskola	29
21.08.2014.–22.08.2014.	Rīgas 15. vidusskola	25
31.10.2014.–01.11.2014.	Rīgas 15. vidusskola	17
Kultūrizglītība – ieguldījums Eiropas nākotnē (12 stundas)		
05.06.2014.–16.06.2014.	Valmieras integrētā bibliotēka	42
Pedagogu un skolas bibliotekāru sadarbība izglītojamo motivēšanai un mācīšanās prasmju pilnveidei (8 stundas)		
26.08.2014.	Kuldīgas Centra vidusskola	38
Kopā:		703

LVA 2014. gadā organizēja **metodikas kursus latviešu valodas pedagogiem, kuri māca pieaugušos**. Kursu mērķis – nodrošināt izglītojošo, metodisko un informatīvo atbalstu latviešu valodas skolotājiem, kuri vada latviešu valodas apguves kursus pieaugušajiem. Kursos izskatītās tēmas: valodas prasmes līmeņu aprakstu skalu izmantojums mācīšanās un vērtēšanā, sliekšņa līmenis valodas apguvē un lietojumā, dažādu tekstu izmantojums valodas apguvesursos. Profesionālo kompetenci pilnveidojuši 73 kursu vadītāji.

Aktualitātes latviešu valodas apguves metodikā (12 stundas)		
Kursu norises laiks	Kursu norises vieta	Kursantu skaits
03.12.2014.–04.12.2014.	Rīgas 15. vidusskola	19
08.12.2014.–09.12.2014.	Rīgas 15. vidusskola	19
09.12.2014.–10.12.2014.	Daugavpils Universitāte	35
Kopā:		73

2014. gada augustā Latviešu valodas aģentūra rīkoja tālākizglītotāju radošo semināru „**Mācīšana un mācīšanās mūsdienīgā mācību vidē: tālākizglītotāju profesionālās kompetences pilnveide**”, kurā tikās latviešu valodas, literatūras un pirmsskolas iestāžu pedagogi tālākizglītotāji, kuri vada LVA organizētos skolotāju profesionālās kompetences pilnveides kursus visā Latvijā. Četrus dienu seminārā dalībniekiem bija iespēja tikties ar spilgtām personībām – lieliskiem lektoriem un nodarbību vadītājiem, kas rosināja pedagogus aktīvi darboties, radoši pilnveidoties un sadarboties.

Mācīšana un mācīšanās mūsdienīgā mācību vidē: tālākizglītotāju profesionālās kompetences pilnveide (36 stundas)		
Kursu norises laiks	Kursu norises vieta	Kursantu skaits
11.08.2014.–14.08.2014.	Viesnīca „Baltvilla”	32

○ Sadarbībā ar Lielbritānijas padomes pārstāvniecību Latvijā tika īstenoti divi **mācību priekšmeta satura un valodas integrētas apguves** (turpmāk CLIL – *Content and Language Integrated Learning*) **metodikas kursi bilingvālo mācību skolotājiem tālmācības formā**.

Mācību satura un valodas integrētas apguves (CLIL) metodika (50 stundas)		
Kursu norises datums (no/līdz)	Kursu norises vieta	Kursantu skaits
03.03.2014.–22.06.2014.	e-vidē	17
07.03.2014.–31.05.2014.	e-vidē	8
Kopā:		25

2014. gadā LVA sadarbojusies ar Sabiedrības integrācijas fondu:

- sniedzot konsultācijas par latviešu valodas programmām, to kvalitātes vērtēšanu;
- nodrošinot diagnosticējošos testus un valodas prasmes pārbaudes darbus A1, A2, B1, B2 valodas prasmes līmenim (projektiem, kas SIF rīkotajā konkursā saņēmuši atbalstu latviešu valodas kursu organizēšanai).

2.3. Projekti un pasākumi latviešu valodas apguvē, mācību metodikā, pedagogu tālākizglītībā un starpkultūru komunikācijā

Informatīvi metodiskā kabineta „Tīne” darbība

2014. gadā LVA turpināja sniegt atbalstu latviešu valodas un bilingvālo mācību skolotājiem un pirmsskolu skolotājiem. Šogad tika organizētas desmit **meistarklases vispārīzglītojošo skolu dažādu priekšmetu skolotājiem**, dalībnieku kopējais skaits – 138.

Nr.p.k.	Meistarklases nosaukums	Vieta	Vadītājs	Izglītotu pedagogu skaits
1.	Pirmskolas izglītības skolotāju profesionālās kompetences pilnveide valodas prasmju attīstīšanā bilingvālajās nodarbībās	Ozolnieki	Dace Anstrate	16
2.	Summatīvā vērtēšana un radošas darba metodes latviešu valodā un literatūrā skolēniem ar mācību grūtībām	Ogre	Lāsma Cimere	14
3.	Pieredzes un meistarības skola mācību satura un valodas integrētā apguvē	Salaspils	Anita Šaltāne	14
4.	Mācību satura un valodas integrēta apguve dažādu mācību priekšmetu stundās	Valmiera	Vjačeslavs Piskunovs	15
5.	Informācijas un komunikāciju tehnoloģijas angļu valodas apguvei (CLIL mācību stundu sagatavošana un vadīšana)	Rīga	Sandra Megne	11
6.	Matemātikas spriedumi – platforma valodas kompetenču pilnveidei	Daugavpils	Jeļena Azareviča	17
7.	Bilingvālā izglītība lingvistiski daudzveidīgā vidē pirmsskolā (mājturība un tehnoloģijas, matemātika, valoda)	Rīga	Tatjana Sļepņova	13
8.	Valodas prasmju pilnveide latviešu valodas un citu priekšmetu stundās	Salaspils	Baiba Asare	15
9.	Izglītojamo prasmju pilnveide: izziņa un pētniecība savas pilsētas izpētē	Liepāja	Jana Freimane	12

10.	Metodisko paņēmienu daudzveidība matemātikas stundā multilingvālā vidē	Rīga	Tatjana Vinokurova	11
Kopā:				138

LVA turpina organizēt valodas kursus izglītības darbiniekiem. 2014. gadā kursu laikā tika sniegts atbalsts pirmsskolas izglītības iestāžu pedagogiem latviešu valodas prasmes pilnveidei, organizējot 100 stundu programmas kursus „**Pirmsskolas izglītības iestāžu darbinieku valodas prasmes un profesionālās kompetences pilnveide**”. Šajosursos valodas prasmi un profesionālo kompetenci pilnņoņa galvenokārt pirmsskolas izglītības iestāžu 185 pedagogi. Kursos tika pilnņgota dalībnieku latviešu valodas prasme kopumā. Attieksme pret mācīšanos visās grupās bija laba – kursanti aktīvi piedalījās nodarbībās, centās apgūt mācīto, izrādīja iniciatīvu.

LAT2 kursi mazākumtautību pirmsskolas izglītības iestāžu pedagogiem un darbiniekiem (100 stundas)		
Kursu norises periods	Kursu norises vieta / dalībnieki	Kursantu skaits (tiesības saņemt apliecinājumu)
marts–jūnijs	Rīgas 152. PII *	18
marts–jūnijs	Rīgas PII „Dzirnaviņas”	22
marts–maijs	Rīgas 180 PII	21
marts–jūnijs	Rīgas 81. PII	21
marts–maijs	Rīgas 1. PII	15
septembris–decembris	PII „Pūcīte”, Ērgļu ielā 1, Rīgā	15
septembris–decembris	Rīgas 62. PII	16
septembris–decembris	Rīgas 216. PII	18
septembris–decembris	Rīgas 197. PII	21
septembris–decembris	Rīgas PII „Margrietiņa”	18
Kopā:		185

Nodrošināts sistemātisks **individualizēts atbalsts pedagogiem**, īpaši pirmsskolas un sākumskolas pedagogiem, kopumā – 337 pedagogiem:

- 09.01.2014. Konsultācija – seminārs Rīgas rajona sākumskolas skolotājiem, Rīga, Lāčplēša ielā 35–12a, 17 pedagogi;
- 26.02.2014. „LVA atbalsts PII” Ludzas PII „Rūķītis”, Ludza, P. Miglinīka ielā 25, 19 pedagogi;
- 06.03.2014. Konsultācija – informatīvais seminārs, Rīga, 17 pedagogi;
- 21.03.2014. „Pirmsskolas izglītības skolotāju profesionālās kompetences pilnveide valodas prasmju attīstīšanā bilingvālajās nodarbībās”, 15 pedagogi;
- 28.03.2014. „Atbalsta nodrošināšana pedagogiem starpkultūru vidē”, Ventspils, 21 pedagogs;
- 03.04.2014. „Pirmsskolas izglītības skolotāju profesionālās kompetences pilnveide valodas prasmju attīstīšanā bilingvālajās nodarbībās”, 15 pedagogi;
- 09.04.2014. Konsultācija „Rotaļnodarbība latviešu valodas apgūvē sākumskolā”,

Salaspils 2. vidusskola, 25 pedagogi;
09.04.2014. Konsultācija „Rotaļnodarbība latviešu valodas apguvē pirmsskolā”, Salaspils 2.vidusskola, 24 pedagogi;
14.04.2014. Konsultācija „Zīmuļu stāsti”, Jaunmārupes sākumskola, 22 pedagogi;
15.04.2014. „Tālmācība diasporas bērniem: vajadzības un risinājumi”, Rīga, 14 dalībnieki;
24.04.2014. „Pirmsskolas izglītības skolotāju profesionālās kompetences pilnveide valodas prasmju attīstīšanā bilingvālajās nodarbībās”, 15 pedagogi;
25.04.2014. Konsultācija sākumskolas un pirmsskolas pedagogiem, Rīga, 13 pedagogi;
08.05.2014. „Pirmsskolas izglītības skolotāju profesionālās kompetences pilnveide valodas prasmju attīstīšanā bilingvālajās nodarbībās”, 15 pedagogi;
22.05.2014. „Pirmsskolas izglītības skolotāju profesionālās kompetences pilnveide valodas prasmju attīstīšanā bilingvālajās nodarbībās”, 15 pedagogi.

Konsultācijas sākumskolas skolotājiem:

25. 09.2014. „Aktuāli latviešu valodas un mācīšanās jautājumi sākumskolā”, Līvānu 1. vsk., Rīgas iela 101, Līvāni, 9 dalībnieki;
06.10.2014. „Aktuāli latviešu valodas un mācīšanās jautājumi skolā”, Rēzeknes 6. vsk., Rūpnīcas iela 6, Rēzekne, 15 dalībnieki;
03.11.2014. „Aktuāli latviešu valodas un mācīšanās jautājumi skolā”, Daugavpils pilsētas Izglītības pārvalde, Saules iela 7, Daugavpils, 12 dalībnieki.

Konsultācijas pirmsskolas skolotājiem:

25.09.2014. „Aktuāli latviešu valodas un mācīšanās jautājumi pirmsskolā”, Līvānu 1. vsk., Rīgas iela 101, Līvāni, 20 dalībnieki;
06.10.2014. „Aktuāli latviešu valodas un mācīšanās jautājumi pirmsskolā”, Rēzeknes 6. vsk., Rūpnīcas iela 6, Rēzekne, 12 dalībnieki;
03.11.2014. „Aktuāli latviešu valodas un mācīšanās jautājumi pirmsskolā”, Daugavpils pilsētas Izglītības pārvalde, Saules iela 7, Daugavpils, 22 dalībnieki.

Latviešu valodas aģentūra organizēja skolotāju tālākizglītības kursus „**Pedagogu profesionālās kompetences pilnveide darbā ar reemigrējušiem bērniem**”. Kursu mērķis ir pilnveidot mērķauditorijas profesionālo kompetenci darbam ar reemigrējušiem bērniem lingvistiski nevienlīdzīgā valodas vidē, lai nodrošinātu skolēnu iekļaušanos un līdzdarbošanos veiksmīgā mācību procesā, popularizējot skolotāju pieredzi un labās prakses piemērus. Kopējais skolotāju skaits: 37.

Eiropas trešo valstu valstspiederīgo integrācijas fonda 2012. gada programmas 1. „a” aktivitāte „Valodas un adaptācijas programmu attīstība trešo valstu pilsoņu integrācijai un saliedētas sabiedrības veidošanai” projektā „Atbalsts

Trešo valstu pilsoņiem pirms iecelšanas un adaptācijas periodā” un 2. aktivitāte „Valsts institūciju speciālistu sniegto pakalpojumu kvalitātes un savstarpējās koordinācijas uzlabošana” projektā „Atbalsta nodrošināšana pedagogiem darbam starpkultūru vidē” īstenoja vairākus pasākumus, kas tika paredzēti pedagogu tālākizglītībai un bērnu iekļaušanai Latvijas izglītības sistēmā.

Projekta „**Atbalsts Trešo valstu pilsoņiem pirms iecelšanas un adaptācijas periodā**” mērķis bija izstrādāt un organizēt trešo valstu pilsoņiem kvalitatīvas adaptācijas programmas un pasākumus (valodas kursus, kultūrorientācijas kursus, atbalsta pasākumus mazāk aizsargātām trešo valstu pilsoņu grupām), lai nodrošinātu pilnvērtīgu piekļuvi pakalpojumiem un līdzdalību sabiedrības dzīvē, kā arī nodrošinātu uzņemošās sabiedrības spēju pieņemt citādo.

Lai organizētu trešo valstu pilsoņiem kvalitatīvas adaptācijas programmas un pasākumus, ir pārstrādātas programmas, organizēti valodas un integrācijas kursi dažādos Latvijas reģionos un naturalizācijas kursi. Tika organizēts seminārs – nometne trešo valstu pilsoņiem un vietējās sabiedrības pārstāvjiem. Lai nodrošinātu piekļuvi pakalpojumiem un līdzdalību sabiedrības dzīvē, kā arī nodrošinātu uzņemošās sabiedrības spēju pieņemt citādo, ir papildināts portāls www.sazinastilts.lv, kurā iekļautas tradīcijas/ekskursijas, intervijas, uzdevumi utt.:

- izstrādāti 120 uzdevumi lasīšanas prasmju pārbaudei atbilstoši B1 un B2 prasmju līmenim;
- portāla poga „Intervijas” papildināta ar piecām intervijām;
- portāla pogā „Intervijas” ievietots saturiski papildināts metodiskais pielikums;
- portāla poga „Tradīcijas” papildināta ar pieciem videomateriāliem par latviešu tradīcijām;
- izstrādāti un pogā „Tradīcijas” ievietoti 25 uzdevumi;
- portāla pogā „Tradīcijas” ievietots saturiski papildināts metodiskais pielikums;
- portālā ievietota interaktīva frāžu vārdnīca;
- izstrādāts videomateriāls ar dialogiem, kuros izmantotas attiecīgās frāzes;
- portālā ievietots informatīvi elektronisks uzzīņu materiāls „LVA elektroniskie mācību materiāli latviešu valodas apguvei”;
- portālā izvietotie videomateriāli (videoklipu, ekskursiju, interviju, svētku) ir papildināti ar latviešu valodas titriem.

Lai nodrošinātu pilsoņu iespējas inovatīvi apgūt latviešu valodu pirms iecelšanas un adaptācijas periodā, portālā Saziņas tilts ir ievietots materiāls, kas palīdzēs apgūt valodu trešo valstu valstspiederīgajiem gan pirms iecelšanas, gan adaptācijas periodā. Izmantojot portālu www.sazinastilts.lv, ir iespējams inovatīvi apgūt latviešu valodu, kultūru un dažādas Latvijas tradīcijas.

Lai sekmētu sabiedrības integrācijas procesus un nodrošinātu latviešu valodas apguvi, tika izglītoti 96 trešo valstu valstspiederīgie, kuri vēlējas apgūt latviešu valodu, integrēties Latvijas sabiedrībā, kā arī 27 kursanti, kas paredzējuši kārtot naturalizācijas eksāmenu.

Lai stiprinātu izglītības iestāžu daudzveidības pārzināšanas un starpkultūru

dialoga prasmes, projektā „Atbalsta nodrošināšana pedagogiem starpkultūru vidē” ir izstrādātas 10 metožu praktiskās video apguves lekcijas un tās ievietotas mājaslapās www.valoda.lv un www.sazinastilts.lv. Tās palīdzēs padarīt uzņemšanas procedūras īstenošanu efektīvāku un pieejamāku, izmantojot lietotājiem ērtas informācijas un komunikāciju tehnoloģijas.

Projekta laikā tika organizēti semināri izglītības iestāžu darbiniekiem, kas palīdzēs strādāt ar šīm mācību filmām. Projekta laikā tika paplašināta informācija par trešo valstu valstspiederīgo problēmām Latvijas izglītības sistēmā.

Projekta aktivitātes un izstrādātās video lekcijas palīdzēs trešo valstu valstspiederīgo un patvēruma meklētāju nepilngadīgajiem bērniem veiksmīgāk integrēties Latvijas izglītības sistēmā, kā arī pedagogu tālākizglītojamiem strādāt tālākizglītībasursos, kas saistīti ar starpkultūru izglītību.

Projekta paredzētais ir veiksmīgi sasniegts: tika izglītoti 134 pedagogi un citi izglītības darbinieki, izstrādāts materiāls, kas nodrošinās projekta ilgspēju, domājot par pedagogu tālākizglītību.

2.4. Atbalsts latviešu diasporai ārvalstīs latviešu valodas apguvē un valodas saglabāšanā, latviešu valodas studijas ārvalstu augstskolās

Atbalsts latviešu diasporai ārvalstīs

LVA 2014. gadā turpināja sniegt atbalstu latviešu valodas apguvei diasporā. Skolotāju darbība tika nodrošināta piecās vietās Austrumu diasporā (septiņas skolotāju vietas), bet līdzfinansējums telpu īres, bērnu apdrošināšanas un mācību materiālu, tehnisko līdzekļu iegādes izdevumu segšanai tika sniegts 35 latviešu nedēļas nogales skolām Rietumu diasporā. 2014. gadā zināšanas un prasmes latviešu valodā pilnīgojuši 1548 skolēni un pieaugušie.

Valsts	Pilsēta / ciems	Skola / mācību vieta	Īstenotie pasākumi
Krievijas Federācija	Krasnojarska	Krasnojarskas latviešu kultūras biedrība „Dzintars”	Latviešu valodas, kultūras un folkloras nodarbības, kā arī izglītojoši pasākumi
	Omska	Omskas latviešu nacionālais kultūras centrs „Zvaigznīte”	
	Augšbebru ciems Omskas apgabalā	Omskas apgabala Taras rajona latviešu etnokultūras centrs „Augšbeбри” (līdz 2014. gada jūnijam)	
	M. Gorkija ciems Baškortostānā	M. Gorkija vispārīzglītojošā vidusskola	
	Maskava	Latvijas Republikas vēstniecības Krievijas Federācijā svētdienas skola Maskavas Latviešu kultūras biedrība	
ASV	Bostona	Bostonas Latviešu skola	Līdzfinansējums telpu īres, bērnu apdrošināšanas, mācību materiālu,
	Čikāga	Čikāgas latviešu bērnudārzs „Stariņš”	
	Losandželosa	Losandželosas Latviešu skola	

	Mineapolisa	Mineapolisas un Sentpolas Latviešu skola	tehnisko līdzekļu iegādes un skolotāju ceļa izdevumu segšanai
	Ņujorka	Bronksas Latviešu skola	
	Ņujorka	Ņūdžersijas Latviešu skola	
	Sietla	Sietlas Latviešu skola	
	Trīriversa	Garezera Vasaras vidusskola	
Austrālija	Melburna	Melburnas latviešu skola „Daugava”	
	Normenvila	A. Ziedares Vasaras vidusskola	
Austrija	Vīne	Vīnes Latviešu skola	
Beļģija	Brisele	Briseles Latviešu skola	
Francija	Parīze	Parīzes Latviešu skola	
Gruzija	Tbilisi	Gruzijas latviešu skola „Ave Sol!”	
Īrija	Limerika	Limerikas bērnu un jauniešu centrs „Kamenīte”	
	Drogheda	Droghedas latviešu skola „Burtiņš”	
	Korka	Korkas latviešu skola „Grāmatputns”	
	Dublina	Dublīnas latviešu skola „Saulgriezīte”	
	Dublina	Mūzikas studija-skola „Mazais letiņš”	
	Navana	Navanas latviešu skola un jauniešu apvienība „Impulss”	
	Portlīša	Portlīšas latviešu skola „Sauleszaķēns”	
Lielbritānija	Bredforda	Bredfordas latviešu skola „Saulespuķe”	
	Londona	Londonas Latviešu skola	
	Northemptona	Northemptonas latviešu skola “Sprīdītis”	
	Pīterboro	Pīterboro latviešu skola „Pūcītes akadēmija”	
	Skelmersdāle	Skelmersdāles latviešu skola „Jūras kaķis”	
Luksemburga	Luksemburga	Luksemburgas latviešu skola „Strops”	
Norvēģija	Oslo	Oslo latviešu skola „Kastaņa skola”	
Vācija	Berlīne	Berlīnes Latviešu skola	
	Bonna	Bonnas latviešu skola „Kamolītis”	
	Frankfurte pie Mainas	Frankfurtes pie Mainas latviešu skola „Zīlūks”	
	Freiburga	Freiburgas latviešu skola „Bērzainīte”	
	Mīnstere	Mīnsteres Latviešu bērnu dārzs un skola	
	Štutgarte	Štutgartes Latviešu skola	
Zviedrija	Stokholma	Stokholmas Latviešu skola	

Sniegts finansiālais un metodiskais atbalsts 16 izglītojošu pasākumu organizēšanai ārvalstīs latviešu valodas apguves un lietojuma veicināšanai diasporā, kopumā pasākumos piedalījušies 569 diasporas pārstāvji.

Organizēti **diasporas nedēļas nogales skolu skolotāju profesionālās pilnveides kursi Latvijā**, izglītoti 48 diasporas izglītības darbinieki.

Profesionālās pilnveides kursi diasporas nedēļas nogales skolu skolotājiem. Jumurda, Latvija.

Organizēti **trīs diasporas nedēļas nogales skolotāju profesionālās pilnveides kursi ārpus Latvijas** (Lielbritānijā, Vācijā un Islandē), izglītoti 85 diasporas izglītības darbinieki.

Profesionālās pilnveides kursi Lielbritānijas un Īrijas diasporas nedēļas nogales skolu skolotājiem. Bredforda, Lielbritānija.

Organizētas **divas latviešu valodas apguves nometnes diasporas un reemigrējušajiem bērniem, jauniešiem „Mana Latvija”**, kurās piedalījās 60 bērni.

Latviešu valodas apguves
nometne diasporas bērniem
„Mana Latvija”.
Valmiera–Kuldīga, Latvija.

Izstrādāti un portāla www.valoda.lv apakšvietnē <http://maciunmacies.valoda.lv/> ievietoti **elektroniskie mācību līdzekļi latviešu valodas un kultūras apguvei diasporā**: divas diasporas nedēļas nogales skolu latviešu valodas mācību programmas 10–12 un 13–14 gadu veciem skolēniem; 2 mācību un metodisko materiālu pielikumi diasporas nedēļas nogales skolu mācību programmām 5–6 un 7–9 gadus veciem bērniem; 12 videopielikumi diasporas nedēļas nogales skolu mācību programmām 5–6 un 7–9 gadus veciem bērniem „Rotaļas latviešu valodas apguvē kopā ar Ilgu Reiznieci”; 12 mācību nodarbību konspekti 5–6 gadus un 7–9 gadus veciem diasporas nedēļas nogales skolu skolēniem; 6 videostundas gramatikas jautājumu izpratnei 12–14 gadus veciem diasporas skolēniem (tēma: lietvārds); 16 bērnu veidotas animācijas filmas pasaku krājumam „Zīmuļu stāsti”; 7 videolekcijas diasporas nedēļas nogales skolotājiem. Sagatavoti maketi mācību līdzeklim literatūrā 12–14 gadus veciem diasporas skolēniem un mācību līdzeklim literatūrā diasporas jauniešiem un ārvalstu studentiem „Ko pasaka pasaka?”. Sagatavota darbības vārdu locīšanas lietotne viedtālruniņiem un planšētdatoriem 10–12 gadus veciem diasporas skolēniem.

Latviešu valodas mācību programmu diasporas nedēļas nogales skolām
10–12 gadus veciem skolēniem
75 stundas

Sabiedrība latviešu valodas apguvi veic ar šādām Latvijas, ārvalstu un ārvalstnieku palīdzību, kas ir veidota, lai palīdzētu latviešu valodas apguvei diasporas bērniem un skolēniem. Šīs sabiedrības mērķis ir veicināt latviešu valodas apguvi diasporas bērniem un skolēniem, lai tie varētu runāt latviski un lasīt latviski. Sabiedrība veic darbu, lai palīdzētu latviešu valodas apguvei diasporas bērniem un skolēniem, lai tie varētu runāt latviski un lasīt latviski.

Programmas izpildītāji: latviešu valodas apguves dienests (1. līmenis) un projekta īstenošanas dienests (2. līmenis).

5-6 gadi		7-9 gadi		10-12 gadi		13-14 gadi	
1. līmenis	2. līmenis	1. līmenis	2. līmenis	1. līmenis	2. līmenis	1. līmenis	2. līmenis

Šīs sabiedrības mērķis ir veicināt latviešu valodas apguvi diasporas bērniem un skolēniem, lai tie varētu runāt latviski un lasīt latviski. Sabiedrība veic darbu, lai palīdzētu latviešu valodas apguvei diasporas bērniem un skolēniem, lai tie varētu runāt latviski un lasīt latviski.

Latviešu valodas mācību programmu diasporas nedēļas nogales skolām
13–14 gadus veciem skolēniem
75 stundas

Sabiedrība latviešu valodas apguvi veic ar šādām Latvijas, ārvalstu un ārvalstnieku palīdzību, kas ir veidota, lai palīdzētu latviešu valodas apguvei diasporas bērniem un skolēniem. Šīs sabiedrības mērķis ir veicināt latviešu valodas apguvi diasporas bērniem un skolēniem, lai tie varētu runāt latviski un lasīt latviski. Sabiedrība veic darbu, lai palīdzētu latviešu valodas apguvei diasporas bērniem un skolēniem, lai tie varētu runāt latviski un lasīt latviski.

Programmas izpildītāji: latviešu valodas apguves dienests (1. līmenis) un projekta īstenošanas dienests (2. līmenis).

5-6 gadi		7-9 gadi		10-12 gadi		13-14 gadi	
1. līmenis	2. līmenis	1. līmenis	2. līmenis	1. līmenis	2. līmenis	1. līmenis	2. līmenis

Šīs sabiedrības mērķis ir veicināt latviešu valodas apguvi diasporas bērniem un skolēniem, lai tie varētu runāt latviski un lasīt latviski. Sabiedrība veic darbu, lai palīdzētu latviešu valodas apguvei diasporas bērniem un skolēniem, lai tie varētu runāt latviski un lasīt latviski.

Latviešu valodas apguves programmas.
10–12 un 13–14 gadus veciem diasporas bērniem un skolēniem.
Pieejamas: <http://maciunmacies.valoda.lv>

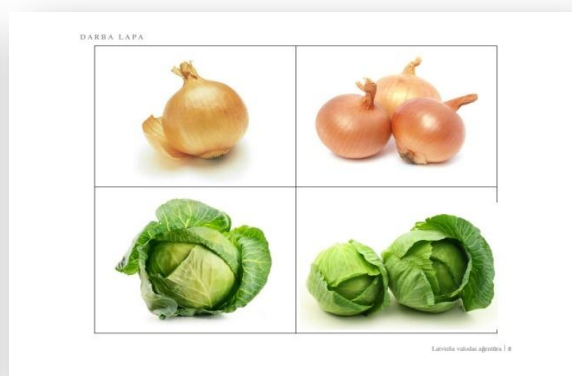

Mācību un metodisko materiālu pielikumi programmām.
 5–6 un 7–9 gadus veciem diasporas bērniem un skolēniem.
 Pieejami: <http://maciunmacies.valoda.lv>

Rotaļas latviešu valodas apgūvē kopā ar Ilgu Reiznieci.
 Videopielikums diasporas programmai 5–6 gadus veciem skolēniem.
 Pieejams: www.valoda.lv

Ceturksņi daļi (25 min)				
Nr.	Skolotāja darbība	Skolnieku darbība	Resursi	Komentāri
2.	Skolotājs sadala bērniem divas komandas un katrai komandai izdod arīdu komplektus. Skolotājs dod uzdevumu – spēkāties arīdus un katru arīdu saburti, veidojot entuziānu. Skolotājs izpildīst arīdus katru vienu dienu un apstādam 1,5–2 m no dienu nosaukuma komandas vienu entuziānu. Skolotājs izskaidro uzdevumu, uzņem lūku (1 minūti) un dod stāsta sīkumus. Pēc sīkumiem skolotājs dod arīdu sīkumus, palīdz komandai savākt katru entuziānu. Skolotājs uztur vārdu nākamā uzdevuma – atkārti pāstāst, spēkāties arīdus un veido entuziānu ar filmiņu <i>Fas ir... Fas ir... Fas ir... Fas ir...</i> Uzvar komanda, kura pareizi izveido visus entuziānus.	Skolotājs sadala divas komandas, uzņem no skolotāja arīdu komplektus un arīdus saburti, veidojot entuziānu pāstā. Katra komanda ar pāstāst izpildīst entuziānu vienu entuziānu ar režiju pret otru komandu. Skolotājs pēc stāsta sīkumiem pieņem priekšmetu komandai un pēc spēlējuma izpildīst režiju pausti vārdu entuziānu pāstā. Pēc stāsta sīkumiem katru komandu savāc vārdu entuziānu pāstā un veido skolotāja doto uzdevumu, veidojot entuziānu.	Pielikums 4–10 lpp.	Skolotājs var mainīt spēkāties doto lūku, to pagarinot vai saīsinot.
3.	Skolotājs demonstrē skolotājam nākamā filmas <i>Skolotājs garši pirmo daļu (filmā ir daļa – 00:40) un dod bērniem uzdevumu atcerēties visus dārzeņus, ko nosauca bērni videokamerā.</i>	Skolotājs cenšas atcerēties videokamerā uzņemtos dārzeņus.	Mācību filma <i>Skolotājs garši</i> .	

Mācību nodarbību konspekti.
 5–6 gadus veciem diasporas nedēļas nogales skolu skolēniem.
 Pieejami: www.valoda.lv

Lietvārds: jēdziens, dzimte, skaitlis.
 Videostunda 12–14 gadus veciem diasporas skolēniem.
 Pieejama: www.valoda.lv

Rudens tirgus.
 Bērnu veidota animācijas filma pasaku krājumam „Zīmuļu stāsti”.
 Pieejama: www.valoda.lv

Logopēdiskie vingrinājumi skaņu izrunas grūtību novēršanai.
 Videolekcija diasporas nedēļas nogales skolotājiem.
 Pieejama: www.valoda.lv

Iegādāti, nosūtīti vai izsniegti mācību un metodiskie līdzekļi, jaunākā literatūra 100 diasporas nedēļas nogales skolām visā pasaulē. Konsultēti par metodiku gan klātienē, gan elektroniski diasporas nedēļas nogales skolu skolotāji un bērnu vecāki. Uzturēta informatīva vietne diasporas izglītības darbiniekiem www.twitter.com/LVA_DIASPORA.

Pēc LVA ierosinājuma 26 diasporas izglītības darbinieki apbalvoti ar IZM Atzinības rakstu par nozīmīgu ieguldījumu latviskās izglītības veicināšanā diasporā un 353 latviešu diasporas skolēni – ar IZM Pateicības rakstu.

Darbs ar nedēļas nogales skolām, plānojot un īstenojot atbalsta pasākumus, noritējis ciešā sadarbībā ar diasporas latviešu organizācijām – Pasaules Brīvo latviešu apvienību un Eiropas Latviešu apvienību.

Latviešu valodas apguve ārzemju augstskolās

Latviešu valodas aģentūras viena no funkcijām ir *nodrošināt atbalstu latviešu valodas apguvei Latvijā un ārvalstīs* (Latviešu valodas aģentūras nolikums, apstiprināts ar MK noteikumiem nr. 938, 18.12.2012., 3.2.punkts). Lai īstenotu šo funkciju, aģentūra **veicina** latviešu valodas studijas ārvalstu augstskolās un sniedz atbalstu latviešu diasporai ārvalstīs latviešu valodas apguvē un valodas saglabāšanā.

2014. gadā LVA finansiāli atbalstīja sešus latviešu lektorātus ārzemju universitātēs: Sietlas Vašingtona Universitātē (ASV), Prāgas Kārļa Universitātē (Čehijā), Tallinas Universitātē (Igaunijā), Tartu Universitātē (Igaunijā), Pekinas Svešvalodu universitātē (Ķīnā), Ļvovas I. Franko Universitātē (Ukrainā).

Minētajās universitātēs studentiem ir pieejami latviešu valodas, latviešu kultūras vēstures un arī citu priekšmetu kursi, ir iespējams apgūt latviešu valodu pilna laika programmā gan bakalaura, gan arī maģistra studiju programmā.

2013./2014. gadā LVA finansiāli atbalstīto universitāšu studentu skaits un docētie kursi

Augstskola	Fakultāte	Studiju programma	Docētie kursi	Studentu skaits (kopā)
Vašingtonas Universitāte (Sietla, ASV)	Skandināvijas studiju departaments	Baltijas studiju programma	- Latviešu valoda (A1 valodas prasmes līmenis) - Latviešu valoda (A2–B1 valodas prasmes līmenis) - Individuālās studijas lasītprasmes un rakstītprasmes attīstīšanai	8
			- Latviešu literatūra un kultūras vēsture angļiski	

Kārļa Universitāte (Prāga, Čehija)	Filozofijas fakultāte	Austrumeiropas studiju maģistra programma	- Praktiskā valoda II - Valodas seminārs II - Sinhroniskā struktūra II - Sociolingvistika - Valoda interesentiem II	15
Pekinas Svešvalodu universitāte (Ķīna)	Eiropas valodu un kultūru fakultāte	Latviešu valodas un kultūras studiju bakalaura programma	- Latviešu valoda un kultūra 1 (A1–A2 valodas prasmes līmenis) - Latviešu valoda un kultūra 1 (B1–B2 valodas prasmes līmenis)	17
Tallinas Universitāte (Igaunija)	Valodu centrs	Dažādas programmas	- Latviešu valodas kurss (A1 valodas prasmes līmenis) - Latviešu valodas kurss (A2 valodas prasmes līmenis)	16
Tartu Universitāte (Igaunija)	Filozofijas fakultāte	Dažādas programmas	- Latviešu valodas kurss (A1 valodas prasmes līmenis) - Latviešu valodas kurss (A2 valodas prasmes līmenis) - Latvijas un Lietuvas kultūra un sabiedrība - Igaunijas, Latvijas un Lietuvas kultūras vēsture	52
Ļvovas I.Franko Universitāte (Ukraina)	Starptautisko attiecību fakultāte	Latviešu valodas kā otrās svešvalodas studiju bakalaura programma	- Latviešu valoda	15

LVA 2014. gadā turpināja sūtīt ārzemju universitāšu lektorātiem jaunākās grāmatas un citus materiālus valodas, literatūras un kultūras vēstures apguvei.

Grāmatas tika nosūtītas uz Viļņas, Vītauta Dižā Kauņas, Klaipēdas un Šauļu universitātēm Lietuvā, Tartu un Tallinas universitātēm Igaunijā, Helsinku Universitāti Somijā, Stokholmas Universitāti Zviedrijā, Vīnes Universitāti Austrijā, Minsteres, Greifsvaldes, Maincas un Ķelnes universitātēm Vācijā, Kārļa Universitāti Prāgā un Brno Masarika Universitāti Čehijā, Varšavas un Ādama Mickēviča Universitāti Polijā, Budapeštas Etveša Lorānda Universitāti Ungārijā, Sanktpēterburgas Valsts universitāti Krievijā, Vašingtona Universitāti Sietlā ASV, Bergenas Universitāti Norvēģijā un Ivana Franko Ļvovas Nacionālo universitāti Ukrainā.

2014. gadā LVA atbalstīja arī:

- Prāgas Kārļa universitātes Austrumeiropas studiju institūta Baltistikas nodaļas rīkoto Latvijas Brāļu draudzes misijas vadītāja *Dr. hist.* Gundara Ceipes lekciju ciklu Prāgas Kārļa universitātē par Latviešu Brāļu draudzes vēsturi un

tagadni, lekciju cikls notika no 2014. gada 24. marta līdz 2014. gada 28.martam;

- mācību kursu Brno Masarika Universitātē par mūsdienu latviešu literatūru, kurss notika no 2014. gada 17. februārim līdz 2014. gada 18. maijam;
- Tartu Universitātes organizēto konferenci „Baltu valodas un Baltās naktis”, kas notika Tartu 2014. gada 13.–14. jūnijā;
- 2. Baltijas studentu konferenci „Tilti Baltijā”, kas notika Rīgā 2014. gada 3.–4. oktobrī;
- Vītauta Dižā Kauņas Universitātes Letonikas centra jubilejas pasākumu „Ceļā ar Imantu Ziedoni”, kas notika Kauņā 2014. gada 24. oktobrī.

2014. gadā pirmo reizi tika organizēts **seminārs ārvalstīs strādājošajiem latviešu valodas lektoriem.**

Seminārs notika Latvijā, Jumurdas muižā, 2014. gada 8.–9. jūlijā. Seminārā piedalījās septiņi lektori.

Augstskola	Lektoru skaits
Kārļa Universitāte (Prāga, Čehija)	1
Pekinas Svešvalodu universitāte (Ķīna)	1
Tallinas Universitāte (Igaunija)	1
Tartu Universitāte (Igaunija)	1
Viļņas Universitāte (Lietuva)	2
Greifsvaldes Universitāte (Vācija)	1

2.5. Valsts valodas attīstība valodas normu avotu izveides, terminoloģijas izstrādes un informāciju tehnoloģiju jomā

Valodas prakse: vērojumi un ieteikumi. Populārzinātnisku rakstu krājums. Nr. 9. Atb. red. Kalnača, A. Rīga: LVA, 2014. 216 lpp. ISSN 1691-273X (1000 eks.)

Rakstu krājuma 9. numurs veltīts latviešu valodas izcilajiem valodniekiem Kārlim Mīlenbaham un Jānim Endzelīnam, aplūkojot gan ievadrakstā šo klasiķu veikumu, gan arī atjautību humora lappusītē. Kopumā krājumā publicēti 13 populārzinātniski raksti par aktuāliem latviešu valodas prakses jautājumiem, pievēršoties dažādiem tematiem: vispārīgi jautājumi, valoda un vide, leksika,

gramatika, fonētika un fonoloģija, stils. Krājumu papildina arī valodas konsultācijas, LZA Terminoloģijas komisijas un Valsts valodas centra Latviešu valodas ekspertu komisijas aktualitātes, jaunāko valodniecisko izdevumu bibliogrāfija, kā arī ziņas par autoriem.

Izdošanai sagatavots populārzinātniskā rakstu krājuma „**Valodas prakse: vērojumi un ieteikumi**” 10. numurs.

Izstrādāts grāmatas „**No Abavas līdz Zilupei: vietvārdu cilmes īsā vārdnīca**” manuskripts. Tajā autori *Dr. philol.* Laimute Balode un *Dr. habil. philol.* Ojārs Bušs populārzinātniskā un saistošā veidā atklāj Latvijas kultūrvēsturisko novadu, daudzu pilsētu un nozīmīgāko ģeogrāfisko objektu nosaukumu izcelsmi. Grāmatu plānots sagatavot izdošanai un izdot 2015. gadā.

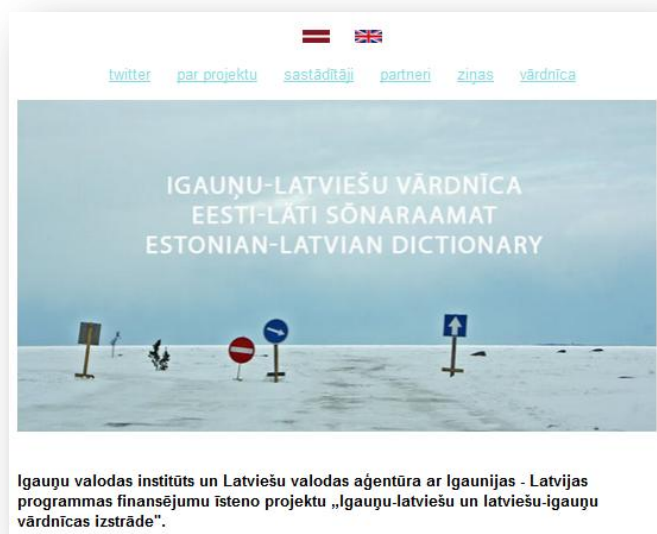
2014. gadā slēgts līgums ar profesori I. Rūmniecei par ieteikumu „**Grieķu personvārdu atveide latviešu valodā: jaungrieķu valodas materiāls**” izstrādi. Tajā plānots iestrādāt arī 2008. gadā pēc Latviešu valodas aģentūras pasūtījuma veiktā V. Kleines pētījuma rezultātus. Ieteikumus plānots sagatavot izdošanai 2015. gadā.

Iepirkuma procedūras rezultātā tika noslēgts līgums ar SIA „Maplant” par **elektroniska mācību palīg līdzekļa „Latviešu valodniecības attīstība: informatīvi izglītojoša elektroniska karte”** satura izstrādi. Informatīvi izglītojošo karti paredzēts veidot kā elektronisku informatīvu mācību palīg līdzekli latviešu valodniecībā vidusskolu skolēniem, humanitāro studiju programmu pirmo kursu studentiem, latviešu valodas pedagogiem, studentiem, kas ārvalstu augstskolās apgūst latviešu valodu un citiem interesentiem. Izstrādājamās aplikācijas satura izstrādes pamatā: latviešu valodniecības vēstures dati, atklājot arī latviešu valodniecības vēsturē būtiskus notikumus ārpus Latvijas robežām, piemēram, Pēterburgā, Tērbatā, saistību ar Prāgas valodniecības skolu u. tml. Tiks iekļauta arī informācija par lībiešu valodas izpēti Latvijā un latgaliešu rakstu valodas attīstību. Satura izstrādi plānots īstenot līdz 2015. gada 20. septembrim.

2014. gadā ar LU Latviešu valodas institūtu noslēgts līgums par vēl viena apjomīga elektroniska informatīvi praktiska mācību palīg līdzekļa – „**Latviešu valodas rokasgrāmatas**” – izstrādi. No vienas puses, tas būs lingvistisks uzziņu un mācību materiāls pamatskolas un vidusskolas skolēniem, kā arī visiem interesentiem, kuri vēlas pilnveidot valodas zināšanas, bet, no otras puses, teorētisks palīgs skolotājiem, it īpaši tiem, kuri strādā diasporā vai māca latviešu valodu kā svešvalodu ārpus Latvijas. Projekta mērķis ir sagatavot enciklopēdiska rakstura darbu, kura pamatu veido nozares termini un to skaidrojums un kam jābūt saprotamam un viegli uztveramam ikvienam interesentam. Satura izstrādi plānots īstenot līdz 2016. gada 30. jūnijam.

2012. gadā LVA un Igaunņu valodas institūts (Igaunija) ar Igaunijas – Latvijas programmas finansējumu sāka īstenot **projektu „Igaunņu-latviešu un latviešu-**

īgauņu vārdnīcas izstrāde”, projekts tiek īstenots no 01.10.2012. līdz 30.04.2015.

Lai sastādītu jaunu, mūsdienīgu, leksikogrāfijas prasībām atbilstošu un plaši pieejamu vārdnīcu, LVA un Igauņu valodas institūts ir piesaistījuši līdzekļus no Eiropas Savienības struktūrfondu 3. mērķa „Eiropas teritoriālā sadarbība”, kas iekļauts Igaunijas–Latvijas pārrobežu sadarbības programmā 2007.–2013. gadam. Projekta laikā tiks izstrādāta jauna īgauņu-latviešu un latviešu-īgauņu vārdnīca (iespiestā un elektroniskā formātā), tādējādi nodrošinot interesentiem iespējami plašāku piekļuvi vārdnīcai un veicinot efektīvu ilgtermiņa sadarbību, nostiprinot saliedētību un starpvalstu informācijas nepastarpinātu plūsmu starp Latviju un Igauniju.

Līdz šim sabiedrībai bijušas pieejamas tikai divas K. Abena sastādītās latviešu-īgauņu vārdnīcas: „Latviešu-īgauņu vārdnīca” (1959) un „Igauņu-latviešu vārdnīca” (1967). Tā kā valodas vārdu krājums visātrāk un plašāk reaģē uz pārmaiņām visās sabiedriskās dzīves sfērās, pagājušā gadsimta vidū izdotās vārdnīcas ir lielā mērā novecojušas, tāpēc nepieciešamas jaunas – plašākas, tulkojošas un mūsdienu valodas pārmaiņām atbilstošas.

2014. gadā visiem interesentiem bija pieejama arī LVA sastādītās **īgauņu-latviešu vārdnīcas elektroniska pagaidu testa versija**, kas ļauj ikvienam interesentam iepazīties un izmantot vārdnīcas sastādīšanas rezultātus jau tās tapšanas procesā.

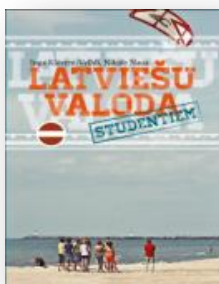
Igauņu-latviešu un latviešu-īgauņu vārdnīcas elektroniska testa versija.

Pieejama: <http://www.ee-lv.lv/lv/vardnica>

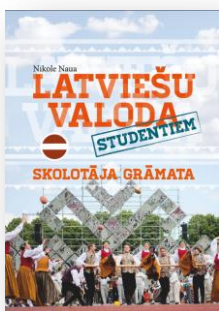
2.6. Zinātniskās un mācību literatūras, izglītojošo un informatīvo materiālu izstrāde un izdošana

Metodiskais līdzeklis „**Latviešu valoda studentiem. Skolotāja grāmata**” pedagogiem piedāvā vairāk informācijas par mācību grāmatas saturu un to, kā veiksmīgāk strādāt ar Latviešu valodas aģentūras 2012. gadā izdoto I. Klēveres-Velhli un N. Nauas mācību līdzekli latviešu valodas kā svešvalodas apguvei „**Latviešu valoda studentiem**” (mācību grāmata ar audiopielikumu). Skolotāja grāmatā iekļauti gramatikas skaidrojumi, ir atrodamas papildu tabulas, izmantoti piemēri no mācību grāmatas tekstiem un dialogiem. Lai paplašinātu studentu zināšanas par latviešu valodas gramatiku un fonētisko sistēmu, skolotāja grāmatā ietverti arī papildu uzdevumi, minētas dažādas rosinošas idejas valodas prasmju pilnveidei. Skaidrojumi par tiem gramatikas jautājumiem, kas mācību grāmatā tiek aplūkoti vairākās nodaļās vai kas būtu regulāri atkārtojami un paplašināmi pilnīgi to apguvei, pārskata veidā apkopoti nodaļā „Papildu informācija par latviešu valodas gramatiku un fonētiku”. Citi jautājumi (īpaši tie, kas ietverti pirmajās desmit nodaļās) tiek skaidroti attiecīgās nodaļas satura izklāstā.

2014. gadā atkārtoti izdota grāmata „Latviešu valoda studentiem”.

Klēvere-Velhli, I., Naua, N. *Latviešu valoda studentiem*. Mācību grāmata un CD. Atb. red. I. Auziņa. Rīga: LVA, 2012, 2013, 2014. 279 lpp. ISBN 978-9984-815-65-7 (piedruka 1500 eks.)

Naua, N. *Latviešu valodas studentiem: Skolotāja grāmata*. Metodisks līdzeklis. Red. I. Auziņa. Rīga: LVA, 2014. 192 lpp. ISBN 978-9984-815-93-0 (800 eks.)

2014. gadā ar Latviešu valodas aģentūras atbalstu klajā nākusi mācību grāmata „**Latviešu valoda igauņu studentiem**”. Mācību līdzekļa autore ir Tartu Universitātes Valodu centra latviešu valodas lektore Ilze Zagorska. Grāmata tapusi laikposmā no 2006. līdz 2012. gadam un pamatojas uz autores praktisko pieredzi, strādājot ar igauņu studentiem. Tā ir veidota kā mācību uzdevumu krājums un ir izmantojama darbā ar studentiem, kam nav priekšzināšanu latviešu valodā. Mācību

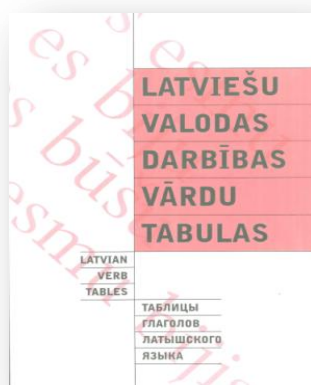
uzdevumu krājumā ir 13 nodaļas, latviešu-igauņu vārdnīca un gramatikas pielikums. Krājumā iekļauti lasīšanas, rakstīšanas, runāšanas un tulkošanas uzdevumi. Gramatikas pielikumā ir aplūkoti tie latviešu valodas gramatikas jautājumi, kas ietverti krājumā. Lai arī izdevuma mērķauditorija ir igauņu studenti, to var izmantot arī plašāks interesentu loks.

Zagorska, I. *Latviešu valoda igauņu studentiem*. Mācību uzdevumu krājums. Rīga: LVA, 2014. 112 lpp. ISBN 978-9984-815-98-5 (1000 eks.)

2014. gada LVA turpināja sniegt atbalstu pedagogiem, ne tikai organizējot dažādus seminārus un kursus, bet arī sagatavojot un izdodot mācību un metodisko literatūru vairākām mērķgrupām: skolēniem mazākumtautību skolās un skolās ar latviešu mācībvalodu, diasporas skolēniem un viņu vecākiem, pedagogiem, pieaugušajiem valodas apguvējiem, studentiem un citiem interesentiem.

2014. gada nogalē Latviešu valodas aģentūra izdevusi mācību un metodisko līdzekli „**Latviešu valodas darbības vārdu tabulas**”. Kopš pirmā „Darbības vārdu tabulu” izdevuma, ko sastādīja Aija Priedīte un Ilze Auziņa un kas bija netradicionāls skatījums uz latviešu valodas darbības vārdu apguvi, ir pagājuši 15 gadi, un grāmata vairs nav pieejama visiem interesentiem. Tādēļ, izmantojot 1998. gada izdevumu, tika izveidots jauns, pārstrādāts un papildināts izdevums „Latviešu valodas darbības vārdu tabulas”. Jaunajā izdevumā 940 darbības vārdu locīšana ir atspoguļota 142 tabulās, ir sniegts darbības vārdu pamatformu saraksts, kā arī darbības vārdu tulkojums angļu un krievu valodā. Izdevumā ir iekļauti arī metodiskie norādījumi latviešu, angļu un krievu valodā. Izdevuma autori cer, ka grāmata būs vērtīgs uzziņu avots visiem, kas mācās un māca latviešu valodu.

Latviešu valodas darbības vārdu tabulas. Metodisks līdzeklis. Red. Auziņa, I. un Nešpore, G. Rīga: LVA, 2014. 272 lpp. ISBN 978-9984-815-95-4 (1000 eks.)

2014. gadā sagatavots latviešu valodas mācību palīglīdzeklis gruzīnu studentiem „**SALATVELO: latviešu valoda gruzīnu studentiem**”. Latviešu valodas aģentūra, turpinot konkrētai mērķauditorijai paredzētu latviešu valodas mācību grāmatu sagatavošanu, izdevusi latviešu valodas apguves materiālu gruzīnu studentiem. Grāmatas izveidē piedalījušies Latvijas draugi – gruzīnu rakstnieks L. Beridze un Tbilisi Valsts universitātes profesors K. Gabunia – un Gruzijas draudzene – latviešu rakstniece N. Ikstena.

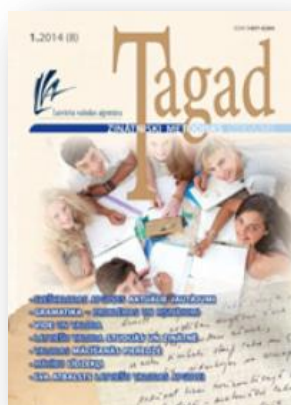
Grāmatas pamatā ir rakstnieku radīts stāsts par divu cilvēku – latvietes un gruzīna – mīlestību un divu valstu – Latvijas un Gruzijas – ciešo saikni. Mācību līdzeklis papildināts ar klausīšanās uzdevumiem CD. Lai sasniegtu vislabāko rezultātu latviešu valodas apguvē, grāmata izmantojama kopā ar Latviešu valodas aģentūras mājaslapā www.valoda.lv pieejamajiem citiem mācību līdzekļiem dažādiem valodas apguves līmeņiem.

Beridze, L., Gabunia, K. **SALATVELO: latviešu valoda gruzīnu studentiem**. Rīga: LVA, 2014. 220 lpp. ISBN 978-9984-829-12-8

Zinātniski metodisks žurnāls „Tagad”

Zinātniski metodiskā žurnāla tematika ir latviešu valodas kā svešvalodas apguves aktuālie jautājumi. Izdevumā apkopoti gan valodnieku, gan pedagoģijas zinātnieku, gan skolotāju raksti par latviešu valodas gramatikas apguvi, par vides ietekmi uz latviešu valodas kā svešvalodas apguvi, par jaunajiem mācību līdzekļiem latviešu valodas apguvei, kā arī par citiem tematiem.

Zinātniski metodisks žurnāls „Tagad” (1.2014).

ISSN 1407-6284

Redaktors un sastādītājs *Dr. paed.* Arvils Šalme

Redkolēģija:

Dr. paed. Zenta Anspoka

Dr. philol. Sanita Lazdiņa

Dr. philol. Arvils Šalme

Dr. philol. Jānis Valdmanis

Mg. philol. Dace Dalbiņa

Mg. paed. Vineta Vaivade

Mākslinieks un maketētājs Edgars Švanks

Rakstu krājumu sērijā bilingvālo mācību skolotājiem 2014. gadā ir sagatavots populārzinātniskā rakstu krājuma 3. izdevums „**CLIL jeb mācību satura un valodas integrēta apguve: izglītības paradigmas maiņa**”. Krājuma mērķis ir iepazīstināt plašāku sabiedrību ar mācību satura un valodas integrētu pieeju jeb CLIL kā svarīgu mūsdienu izglītības procesa sastāvdaļu valodu prasmju pilnveidei. Publikācijās aplūkoti ar mācību satura un valodas integrētu apguvi saistīti teorētiski vai praktiski jautājumi, sniegts pārskats vēsturiskā skatījumā par bilingvālo izglītību un CLIL, paustas aktuālās pamatnostādnes valodu izglītībā, pievērsta uzmanība CLIL pedagoģiskajam aspektam un CLIL praksei gan Latvijas skolās, gan augstskolās. Krājumā ir apkopoti arī skolotāju pieredzes stāsti par CLIL Latvijas skolās.

Latviešu valodas aģentūrā 2014. gadā sagatavots izdošanai latviešu prozas tekstu krājums „**Ko pasaka pasaka?**”, kas latviešu valodas apguvējiem gan Latvijā, gan ārvalstīs sniedz plašāku ieskatu latviešu valodas, literatūras un kultūras daudzveidībā. Līdztekus literārajiem tekstiem krājums ietver bagātīgu vizuālo materiālu un komentārus, kas gan paskaidro grūtāk uztveramos valodas jautājumus, gan pievērš uzmanību latviešu un Latvijas kultūras zīmēm un simboliem, tādējādi ļaujot paplašināt mācību laikā iegūtās zināšanas par latviešu kultūru.

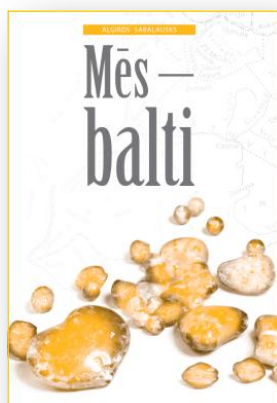
Krājumā iekļauti fragmenti no senajām hronikām un pasakas, kas ļauj ieraudzīt līdzību ar citu tautu folkloru un senajiem priekšstatiem. Literāro pasaku žanra atlase (G. F. Stenders, R. Blaumanis, K. Skalbe, A. Sakse, I. Ziedonis, N. Ikstena) rāda žanra transformāciju un nozīmi vēlākajā literatūrā. Vienlaikus pasakas lasītāju iepazīstina ar pazīstamākajiem latviešu kultūras arhetipiem.

Tulkoto grāmatu sērijā par valodniecības jautājumiem izdota **Aļģirda Sabaļauska (Algirdas Sabaliauskas) grāmata „Mēs – balti”** (*Mes baltai*, 1986, 2002). Grāmata īsi, intriģējoši un interesanti iepazīstina ar baltu valodu izcelsmi, seno baltu apdzīvotām vietām, vēsturi, baltu valodu radniecību, pirmajiem rakstu avotiem, baltu valodu pētīšanu un studēšanu. Atsevišķas nodaļas veltītas senprūšu valodai. Īsi, bet aizraujoši tiek iepazīstināts arī ar kuršu, sēļu etnonīma izcelsmi un šo seno baltu cilšu valodas īpatnībām.

Grāmatas tulkojums no lietuviešu valodas tapis sadarbībā ar Latvijas Universitātes Humanitāro zinātņu fakultātes Latvistikas un baltistikas nodaļas studentiem, kuri docētāju vadībā tulkojuši šo darbu, apgūdami lietuviešu valodas pamatus.

Starptautiski atzītās Aļģirda Sabaļauska grāmatas „Mēs – balti” tulkojuma latviešu valodā atvēršanas svētki norisinājās divās augstskolās. Lietuvā Viļņas Universitātē tie notika 2014. gada 28. martā, piedaloties grāmatas autoram, redaktoriem, tulkotājiem, kā arī plašam interesentu lokam. Savukārt Latvijā grāmata

simboliski tika atvērta 20. maijā Liepājas Universitātē, kur piedalījās tulkojuma zinātniskā redaktore *Dr. philol.* Laimute Balode ar priekšlasījumu par lietuviešu valodnieka, grāmatas autora dzīves gājumu un zinātnisko darbību.

Sabaļausks, A. *Mēs – balti*. Tulk. S. Jērāne, Latvijas Universitātes Humanitāro zinātņu fakultātes Latvistikas un baltistikas nodaļas studenti, zin. red. L. Balode, E. Trumpa. Rīga: LVA, 2014. 192 lpp. (1200 eks.) ISBN 978-9984-815-90-9

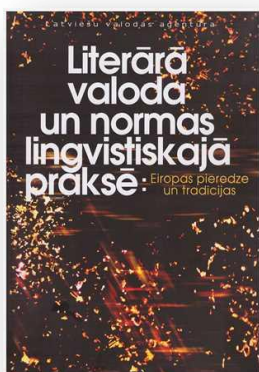
Turpinot tulkoto grāmatu sēriju par valodniecības jautājumiem, veikts **Džinas Ačisones** (*Jean Aitchison*) grāmatas „**Runājspējīgais zidītājdzīvnieks. Ievads psiholingvistikā**” (*The Articulate Mammal. An introduction to psycholinguistics*, 5 th ed.) tulkojums. Tā tulkotāja prof. *Dr. habil. philol.* Ina Druvieta, zinātniskais redaktors *Dr. habil. med.* Māris Balčiņš, konsultante *Dr. philol.* Anna Vulāne. Grāmatu paredzēts izdot 2015. gadā.

2014. gadā izdota grāmata „**Literārā valoda un normas lingvistiskajā praksē: Eiropas pieredze un tradīcijas**“. Izdevumā apkopoti pētījumi par literārās valodas izveidi, attīstību un situāciju mūsdienās Zviedrijā (P. Vanags), Somijā (M. Balode, L. Balode), Igaunijā (K. Kibermane), Lietuvā (G. Kļava, E. Lasmanis), Polijā (J. Kaminskis), Čehijā, Slovākijā (abi N. Moroza), Vācijā (K. Tihomirova) un Francijā (G. Kļava).

Grāmatā iekļautie pētījumi aplūko literāro valodu attīstību un lietojumu, kā arī raksturo dažādus aktuālus jautājumus: kā dažādās Eiropas valstīs saprot literārās valodas jēdzienu, kā literārās valodas ir izveidojušās, kāda ir to situācija mūsdienās. Katrs pētījums dod pārskatu arī par normatīvajiem izdevumiem un institūcijām, kas darbojas valodas kopšanas jomā un īsteno valodas politiku.

Ikvienas grāmatā aplūkotās literārās valodas cilme parāda arī vispārīgos un kopīgos valodas attīstības procesus, dodot iespēju lasītājam meklēt, salīdzināt un apzināties latviešu literārās valodas lomu latviešu valodas pastāvēšanā.

Grāmata tapusi sadarbībā ar apgādu „Zinātne”. Grāmatu iespējams iegādāties Latviešu valodas aģentūrā.

Literārā valoda un normas lingvistiskajā praksē: Eiropas pieredze un tradīcijas. Aut. kol. Rīga: LVA, 2014. 255 lpp.
ISBN 978-9984-829-06-7

2014. gadā iznācis **Igaunu un somugru valodniecības žurnāla** (ESUKA – JEFUL) speciālnumurs (Eesti ja soome-ugri keeleteaduse ajakiri. Journal of Estonian and Finno-Ugric Linguistics. Vol. 5, No 1 (2014): Special issue „Studies on Livonian”), kurā apkopoti jaunākie lībiešu valodas pētījumi. Žurnāla sagatavošanu veica Tartu Universitātes Igaunu un vispārīgās valodniecības departamenta speciālisti, kuriem palīdzēja Starptautiskā lībiešu draugu biedrība, Lībiešu kultūras centrs un Latviešu valodas aģentūra.

Izdevumā ir 15 raksti, kuru autori ir labākie lībiešu valodas un kultūras pētnieki – vēsturnieki un valodnieki – no Igaunijas, Latvijas, Somijas, Vācijas un Lielbritānijas. Žurnāls sastāv no trīs daļām: pirmajā ietverti raksti par lībiešu vēsturi un lībiešu valodas areāla attīstību, otrajā daļā – lībiešu valodas attīstība un tās kontakti ar baltu valodām, trešajā apkopota informācija par lībiešu valodas pētniecībā mazāk zināmiem avotiem un materiāliem un valodas resursiem mūsdienās. Šī numura viesredaktori ir Tartu Universitātes pētnieks *Dr.phil.* V. Ernštreits un Tartu Universitātes profesors K. Pajusalu. Žurnāla speciālnumurs izdots ar vairāku Igaunijas un Latvijas iestāžu un organizāciju atbalstu. Žurnāls visiem interesentiem brīvi pieejams arī elektroniski: <http://jeful.ut.ee/index.php/JEFUL>.

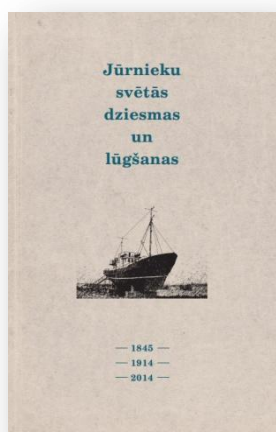
Eesti ja soome-ugri keeleteaduse ajakiri. Journal of Estonian and Finno-Ugric Linguistics. Special issue „Studies on Livonian”. Vol. 5, No 1 (2014). ISSN-L 1736-8987

2014. gadā izdots lībiešu dzejnieka un kultūras darbinieka Jāņa Prinča un viņa dēla Jāņa 1845. gadā sarakstītās grāmatas „**Jūrnieku svētās dziesmas un lūgšanas**” faksimilizdevums un grāmatas teksta atveidojums mūsdienu latviešu valodā.

Grāmata ir otrais latviešu valodas oriģināldzejas krājums. Pirms tam latviski rakstīt dzejoļus bija uzdrošinājies tikai Neredzīgais Indriķis. Pirmo reizi grāmatu „Jührneeku svehtas dseemas un luhgschanas, sadomahtas no zitkahrtiga Pises basnizas ķestera Jahņa Prinz, un viņņa vezzaka dehla Jahņa” 1845. gadā Jelgavā izdeva Jahņa Wridriķķa Steffenhagen un dehla (Johana Frīdriha Stefenhāgena un dēla) izdevniecība. Grāmatā bija publicētas 25 dziesmas un 10 lūgšanas, bet priekšvārdu bija rakstījis Popes, Rindas un Pizes mācītājs V. Hilners.

„Jūrnieku svētās dziesmas un lūgšanas” bija pirmais mēģinājums latviešu valodā apdzejot jūru un jūrmalnieku bīstamo darbu, ko autori sarakstījuši pēc savas pieredzes. Lasot Prinču darbus, pārsteidz to mūsdienīgums gan valodā, gan pasaules uztverē. Ne velti, apzinoties grāmatas vērtību, 1914. gadā arhibīskaps Teodors Gīnbergs Ventspilī atkārtoti izdeva Jāņa Prinča un viņa dēla Jāņa grāmatu.

100 gadus pēc otrā grāmatas izdevuma bibliotēkās ir saglabājušies tikai daži eksemplāri, bet plašākam interesentu lokam grāmata nav pieejama. Lai vēsturisko izdevumu varētu lasīt visi, nodibinājums „Ventspils lībiešu apvienība „Rānda””, sadarbojoties ar Lībiešu kultūras centru, Latvijas Universitātes Akadēmisko bibliotēku un Latviešu valodas aģentūru un pateicoties Ventspils pilsētas domes finansējumam, ir izdevis grāmatu „Jūrnieku svētās dziesmas un lūgšanas”. Jaunajā grāmatā ir 1845. gada izdotā krājuma faksimils, Tenu Karmas raksts par šo unikālo izdevumu un dzejoļu autoriem, arī grāmatas teksta atveidojums mūsdienu latviešu valodā, kas ļauj tiem, kuri nav veikli vecās rakstības lasītāji, iepazīt Prinču literāro devumu.

Jūrnieku svētās dziesmas un lūgšanas. Red. Ernštreits, V. Rīga: Ventspils lībiešu apvienība „Rānda”, 2014. ISBN 978-9934-142-680

Mācību līdzekļu komplektu „Latviešu valoda mazākumtautību skolā. 2. klase” veido mācību grāmata, darba burtnīca, elektronisks pašmācības disks un skolotāja grāmata elektroniskā formā.

Mācību saturs izveidots atbilstoši tematiskajam principam un turpina 1. klasē apgūtos tematus, detalizējot un paplašinot izpratni par apkārtējo pasauli un latviešu

valodu. Mācību līdzekļu komplektā tiek piedāvāti 11 temati, kurus apgūstot skolēni mācās sazināties viens ar otru, skolotāju un citiem pieaugušajiem cilvēkiem; pilnveido lasīšanas un rakstīšanas prasmes, attīsta gramatisko kompetenci, apgūstot valodas likumības un veidojot dažāda stila un veidu tekstus.

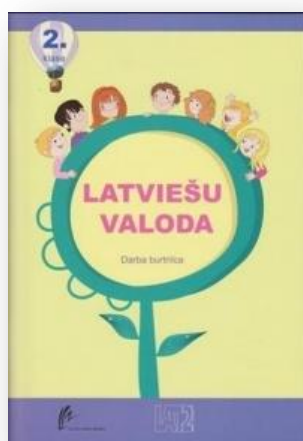
Darba burtnīcā tiek dota iespēja pilnveidot pareizrakstības prasmes un nostiprināt mācību stundā apgūto.

Elektroniskajā pašmācības diskā ir uzdevumi atbilstoši mācību grāmatas tematiem. Uzdevumi ir ar pašpārbaudes iespējām. Disks ir izmantojams pašmācībai, pašpārbaudei un kā papildmateriāls skolotāja vadītā mācību procesā.

Skolotāja grāmata sniedz mācību grāmatas pedagoģisko un metodisko pamatojumu, tajā ir mācību programma un tematiskais satura plānojums, kā arī metodiskie ieteikumi darbam klasē.

Anspoka, Z., Dambe Z., Marševska, I. *Latviešu valoda mazākumtautību skolā. 2. klase.* Mācību grāmata. Rīga: LVA, 2014. ISBN 978-9984-815-99-2

Anspoka, Z., Dambe Z., Marševska, I. *Latviešu valoda mazākumtautību skolā. 2. klase.* Darba burtnīca. Rīga: LVA, 2014. ISBN 978-9984-829-00-5

Anspoka, Z., Dambe Z., Marševska, I. *Latviešu valoda mazākumtautību skolā. 2.*

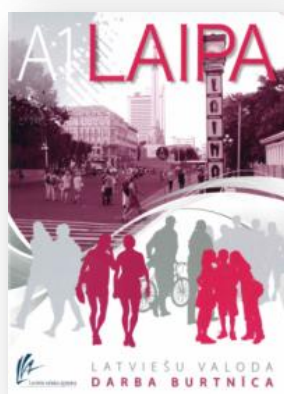
klase. Pašmācības disks. Rīga: LVA, 2014.

Pieejams: <http://maciunmacies.valoda.lv/valodas-apguve/e-materiali/skolai>

Mācību līdzekļu komplekts „Laipa” veidots atbilstoši izstrādātajam funkcionālo līmeņu aprakstam A1. Mācību saturs ir strukturēts četros moduļos un 12 nodaļās. Mācību līdzekļu komplektā ir ietverti gan daudzveidīgi saziņas uzdevumi, gan gramatika. Valodas apguvējam ir iespēja klausīties, runāt, lasīt un rakstīt, kā arī iejusties dažādās saziņas situācijās un izvērtēt savu valodas prasmes līmeni. Mācību grāmatas beigu daļā ir gramatikas pārskata tabulas un izmantotais vārdu krājums.

Auziņa, I., Berķe, M., Lazareva, A., Šalme, A. **Latviešu valodas mācību līdzekļu komplekts „Laipa”. A1** Mācību grāmata. Rīga: LVA, 2014. ISBN 987-9984-829-08-1

Auziņa, I., Berķe, M., Lazareva, A., Šalme, A. **Latviešu valodas mācību līdzekļu komplekts „Laipa”. A1** Darba burtnīca. Rīga: LVA, 2014. ISBN 987-9984-829-09-8

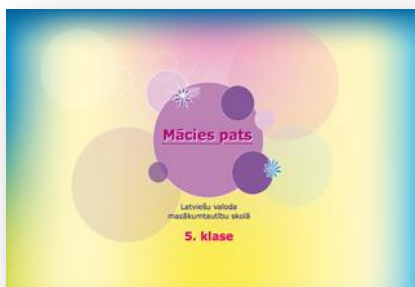
Interaktīvi mācību un metodiskie materiāli izveidoti un ievietoti vietnē www.maciunmacies.lv.

Pašmācības diski ir papildinājums mācību līdzekļu komplektiem *Latviešu valoda mazākumtautību skolā 1., 5., 6. klasei*.

Anspoka, Z. **Latviešu valoda mazākumtautību skolā. 1. klase**. Pašmācības disks. Rīga: LVA, 2014;

Pieejams: <http://maciunmacies.valoda.lv/valodas-apguve/e-materiali/skolai>

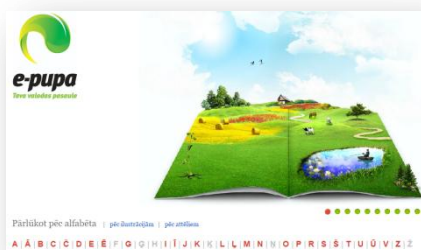
Bernāne, J., Pamiļjane, L. **Latviešu valoda mazākumtautību skolā. 5. klase.** Pašmācības disks. Rīga: LVA, 2014.;

Pieejams: <http://maciunmacies.valoda.lv/valodas-apsve/e-materiali/skolai>

Bernāne, J., Pamiļjane, L. **Latviešu valoda mazākumtautību skolā. 6. klase.** Pašmācības disks. Rīga: LVA, 2014.

Pieejams: <http://maciunmacies.valoda.lv/valodas-apsve/e-materiali/skolai>

Elektroniskās vārdnīca **e-PUPA** papildināta ar 127 jauniem šķirķļiem.

Pieejams: <http://epupa.valoda.lv/>

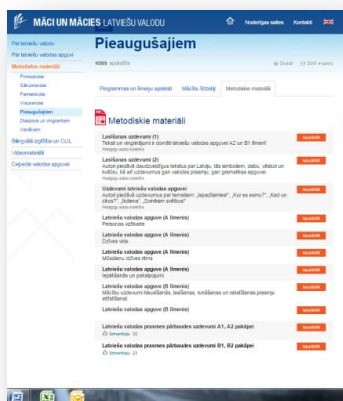

Šiliņa, B., Auziņa, I. **Runāsim pareizi!** Metodisks līdzeklis runas prasmju pilnveidei. Rīga: LVA, 2014.

Pieejams:

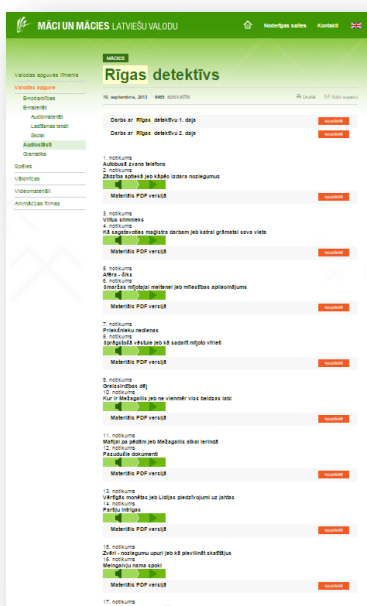
http://maciunmacies.valoda.lv/images/Maci/Runasim_pareizi.pdf

Ir izstrādāts un sagatavots ievietošanai portālā metodiskais līdzeklis „**Runāsim pareizi!**” tiem, kas apgūst latviešu valodu. Piedāvātie fonētikas vingrinājumi izrunas pilnveidošanai paredzēti, lai valodas apguvējs varētu strādāt patstāvīgi vai skolotāja vadībā.

Sadarbībā ar Sabiedrības integrācijas fondu sagatavoti **pārbaudes darbi (A1, A2, B1, B2, C1)** latviešu valodas apguves kursu beidzējiem.

Pieejami: <http://maciunmacies.valoda.lv/metodiskie-materiali/pieaugusajiem#tab3>

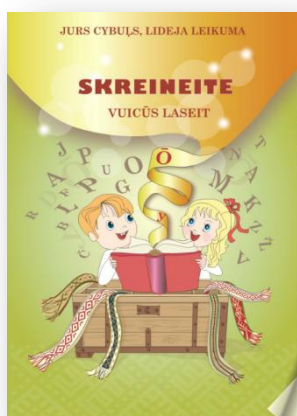
Digitalizētas 10 mācību grāmatas sērijā **Rīgas detektīvs**, kā arī citi iepriekš izdotie LVA materiāli (600 lpp.).

Pieejamas: <http://maciunmacies.valoda.lv/valodas-apguve/audiomateriali>

Projekta **Zīmuļu stāsti** animācijas filmas un krāsojamās lapas.

Pieejamas: <http://maciunmacies.valoda.lv/animacijas-filmas/>

un Lidiju
ābeci

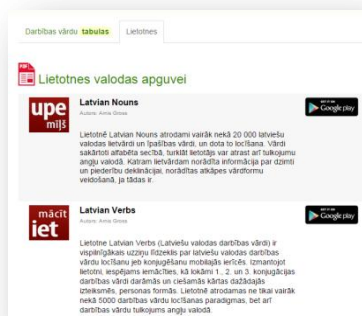
Latviešu valodas aģentūra sadarbībā ar Juri Cibuli Leikumu ir izstrādājusi pirmo digitālo latgaliešu „Skreineite”. Ābece ir papildināta ar darba burtnīcu "Skreineite. Vuicūs raksteit" un uzziņu materiālu pedagogiem.

Pieejama: <http://maciunmacies.valoda.lv/valodas-apguve/e-materiali/skolai>

„Latviešu valodas darbības vārdu tabulas” ir vērtīgs uzziņu avots tiem, kas māca un mācās latviešu valodu un kas vēlas būt pārliecināti par gramatiski pareizām darbības vārda formām. 142 tabulas dos pilnīgu skaidrību, kā lokāmi aptuveni 940 darbības vārdi latviešu valodā. Tabulas ir ērtas lietošanai. Darbības vārdi sakārtoti alfabētiskā secībā latviešu, angļu un krievu valodā. Jebkurš darbības vārds ir ātri un viegli atrodamas. Izdevumā ir iekļauti arī metodiskie norādījumi.

Pieejams: http://maciunmacies.valoda.lv/images/Macies/DarbibasVarduTabulas_2014.pdf

Lietotnē *Latvian Nouns* (Latviešu valodas nomeni) atrodami vairāk nekā 20 000 latviešu valodas lietvārdi un īpašības vārdi, kā arī iekļauta to locīšana. Vārdi sakārtoti alfabēta secībā, un lietotājs var atrast arī tulkojumu angļu valodā. Katram lietvārdam norādīta informācija par dzimti

un piederību deklinācijai, kā arī atkāpes vārdformu veidošanā, ja tādas ir.

Pieejamas:

<http://maciunmacies.valoda.lv/valodasapguve/gramatika?highlight=WyJ0YjYj1bGFzII0=#tab2>

Savukārt lietotne *Latvian Verbs* (Latviešu valodas darbības vārdi) ir vispilnīgākais uzziņu līdzeklis mobilajās ierīcēs par latviešu valodas darbības vārdu locīšanu jeb konjugēšanu. Izmantojot lietotni, iespējams iemācīties, kā lokāmi 1., 2. un 3. konjugācijas darbības vārdi darāmās un ciešamās kārtas izteiksmju personas formās. Lietotnē atrodamas vairāk nekā 5000 darbības vārdu locīšanas paradigmas un arī darbības vārdu tulkojums angļu valodā.

Sagatavoti un ievietoti portālā materiāli „**Klausies un runā!**” un „**Klausies un raksti!**” runāšanas, lasīšanas, klausīšanās prasmju apguvei.

Pieejami:

http://speles.maciunmacies.lv/klausies_un_runa/

Nodrošinātas **piemaksas** latviešu valodas apguvei formālajā un neformālajā izglītībā: poligrāfiski pavairoti šādi izdevumi: 1., 2., 7., 9. klases mācību grāmatas (katrs izdevums 3000 eks., kopā 12000 eks.) un 4., 5., 6., 8., 9., 1.(1), 1.(2). klašu darba burtnīcas (katrs izdevums 3000 eks., kopā 21000 eks.), kopējais piedruku skaits: 33000 eks.

2.7. Konsultācijas latviešu valodas pareizrakstības, gramatikas, leksikas un valodas stila jautājumos, personvārdu atveides un identifikācijas jautājumos, kā arī valodas apguves jautājumos. Pēc tiesībaizsardzības iestāžu pieprasījuma sniegtie lingvistiskie atzinumi

Valodas attīstības daļas lingvistes, sniedzot gan mutvārdu, gan rakstveida konsultācijas, nodrošina Valsts valodas likuma un ar to saistīto normatīvo aktu pilnvērtīgu izpildi, proti, citvalodu īpašvārdu atveidi latviešu valodā saskaņā ar Latvijas Republikas Ministru kabineta 2004. gada 2. marta noteikumiem Nr. 144 „Noteikumi par personvārdu rakstību un lietošanu latviešu valodā, kā arī to identifikāciju”. Izziņas par personvārdu atveidi sniegtas privātpersonām, Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldei (PMLP) un tās nodaļām, Dzimtsarakstu nodaļām, pagastu padomēm, Latvijas Republikas vēstniecībām ārvalstīs, Latvijas Republikas Saeimai, Eiropas Parlamenta latviešu valodas tulkotājiem u. c.

Valodas attīstības daļas lingvistes sniegušas konsultācijas latviešu valodas pareizrakstības, gramatikas, leksikas un valodas kultūras jautājumos, kā arī uzņēmušās starpnieka lomu ar terminoloģiju saistītos jautājumos. Atsaucīgas šajos jautājumos bijušas atsevišķu nozaru terminoloģijas apakškomisijas (Botānikas, Ekonomikas,

Enerģētikas, Ģeoloģijas, Medicīnas, Tekstilrūpniecības, Informācijas tehnoloģijas, telekomunikācijas un elektronikas) un to speciālisti.

Turpinās aktīva sadarbība ar Latvijas Republikas vēstniecībām ārvalstīs un PMLP – tas saistīts ar faktu, ka 2013. gada 1. oktobrī spēkā stājās Pilsonības likuma grozījumi, kas pieļauj dubultpilsonību. Tieši šī iemesla dēļ ir palielinājies to ārzemēs dzīvojošo potenciālo Latvijas Republikas pilsoņu skaits, kuriem nepieciešama personvārdu atveide.

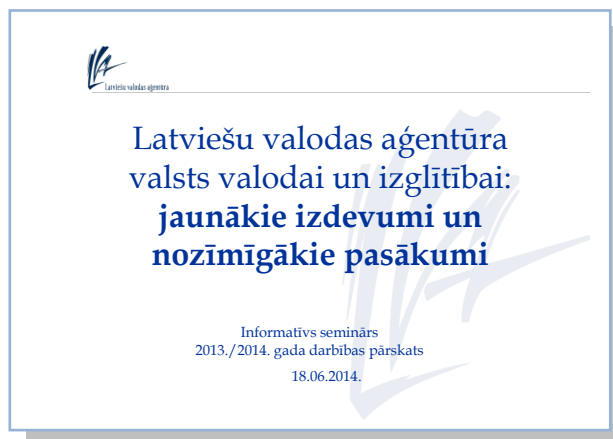
2014. gadā visplašākā sadarbība bijusi ar Latvijas Radio *pieci.lv* kanālu: 25 tiešraides komentāros tika uzdoti jautājumi un skaidroti gramatikas, stilistikas un leksikas jautājumi, savukārt gada nogalē tika sagatavoti un iesniegti vairāki desmiti valodas LVA konsultāciju jautājumi Latvijas Radio 1. kanālam – ierunāšanai un atskaņošanai rīta programmā „Labrīt” un pēcpusdienas raidījumā „Pēcpusdiena”.

Valodas konsultācijas un lingvistiskie atzinumi		Skaitis
Lingvistiskie atzinumi	Kāda vārda, teikuma vai teksta fragmenta skaidrojums no valodas viedokļa	20
Izziņas par personvārdu atveidi un rakstību, par personvārdu identifikāciju	Personvārdu atveide un pareizrakstība; atzinums par dažādās valodās (vai latviešu valodā dažādos laika posmos) rakstītu personvārdu identiskumu, resp., apliecinājums par to, ka dažādās valodās (vai latviešu valodā dažādos laika posmos) atšķirīgi rakstītie personvārdi attiecas uz vienu un to pašu personu	1 063
Konsultācijas (mutvārdu un elektroniskās)	Personvārdu pareizrakstība, citvalodu īpašvārdu atveide latviešu valodā atbilstoši literārās valodas normām; pareizrakstības, pareizrunas, gramatikas, leksikas un valodas stila jautājumi; atveidoti personvārdi un vietvārdi	14 581
Konsultācijas elektroniski (konsultacija@valoda.lv)		5 684

Pamatojoties uz sabiedrības pārstāvju pieprasījumu un sadarbībā ar Valsts valodas centru (VVC), no LVA puses tika aktualizēti dažādi pareizrakstības un normu kodificēšanas jautājumi, kas apspriesti VVC Latviešu valodas ekspertu komisijas sēdēs: 08.01.2014., 12.03.2014.; 14.05.2014.; 11.06.2014., 10.09.2014., 08.10.2014., 12.11.2014.

Valodas aktualitātes un biežāk uzdotos interesentu jautājumus LVA lingvistes regulāri apkopo LVA mājaslapā sadaļā „Latviešu valodas ekspertu komisijas lēmumi” un „Konsultācijas”, pēc tam tos ievietojot aģentūras rakstu krājumā „Valodas prakse: vērojumi un ieteikumi”.

2.8. Pasākumi, kas popularizē valsts valodas apguvi, veicina tās lietojumu un sekmē sabiedrības līdzdalību valsts valodas politikas īstenošanā

Pārskata gada 18. jūnijā Latviešu valodas aģentūra rīkoja **informatīvo semināru** par paveikto valsts valodas attīstības un izglītības jomā 2013. gadā un 2014. gada pirmajā pusgadā. Klātesošie tika iepazīstināti ar jaunākajiem Latviešu valodas aģentūras pētījumiem un izdevumiem lingvistikā, piedāvātajiem elektroniskajiem latviešu valodas mācību un metodiskajiem materiāliem, kā arī nozīmīgākajiem pedagogu profesionālās pilnveides, kultūras un starpkultūru izglītības pasākumiem.

2014. gada 21. februārī Rīgas Latviešu biedrības nama Baltajā zālē notika **Starptautiskās dzimtās valodas dienas pasākums**. Starptautisko dzimtās valodas dienu pēc Apvienoto Nāciju Organizācijas iniciatīvas visā pasaulē atzīmē 21. februārī jau 15 gadus. Tās mērķis ir pievērst sabiedrības uzmanību valodu daudzveidībai un dzimtās valodas skaistumam. Lai svinētu Dzimtās valodas dienas svētkus, Latviešu valodas aģentūra Rīgas Latviešu biedrības namā bija aicinājusi uz tikšanos skolēnus no visas Latvijas. Vairāk nekā diviem simtiem pamatskolas un vidusskolas audzēkņu bija iespēja piedalīties pasākumā.

Valsts vēstures arhīva pētniece Ina Grosena stāstīja, kā veidot dzimtas koku; arheologs Rūdolfs Brūzis atklāja, ko par latviešu saknēm Livonijā vēsta arheoloģija; rakstnieks, triloģijas „Zīmogš sarkanā vaskā” autors Jānis Lejiņš iepazīstināja ar vēsturiska romāna tapšanu, folkloras kopa „Vilki” dziedāja dziesmas, kas latviešu karavīrus pavadījušas cauri gadsimtiem.

Pasākumā tika apbalvoti Eiropas Valodu dienā 2013 izsludinātā radošo darbu konkursa „Dzimtas stāsti. Ar saknēm Latvijā” uzvarētāji. Konkursā piedalījās jaunieši ne vien no Latvijas novadiem, bet arī no latviešu skolām ārvalstīs – Melburnas, Īrijas, Vašingtonas, Ņudžersijas, Čikāgas, Minsteres u. c. Žūrijas komisija, kuras sastāvā bija Latvijas Rakstnieku savienības, Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bērnu literatūras centra, UNESCO LNK, Latvijas Universitātes un Latviešu valodas aģentūras pārstāvji, noskaidroja 35 labāko darbu autorus. Pasākumā tika aicināti visi konkursa dalībnieki un interesenti. Tāpat kā iepriekšējos gados, labāko darbu fragmenti tiks apkopoti grāmatā.

Eiropas Valodu dienas 2014 pasākumi

Katru gadu 26. septembrī Eiropas Savienības dalībvalstīs atzīmē Eiropas Valodu dienu, kad īpaša uzmanība tiek pievērsta Eiropas valodām, valodu daudzveidībai un to apguvei.

Latviešu valodas aģentūra kopā ar sadarbības partneriem jau desmito gadu Latvijas iedzīvotājus aicināja piedalīties Eiropas Valodu dienas pasākumos. Pasākumi tika plānoti no 22. septembra līdz 18. novembrim.

22. septembrī Taurupes pamatskolā sākās Igauņu un latviešu dzejas ceļojums, kurā Baltijas valstu vienību dzejā apliecināja latviešu dzejnieks Guntars Godiņš (kurš dzeju lasīja arī lietuviski) un divi igauņu dzejnieki Contra un Kivisildniks, tālāk dzejas ceļojums viesojās Barkavas pamatskolā.

23. septembrī Dzejas ceļojums turpinājās Feimaņu pamatskolā un L. Rancānes Makašānu amatu vidusskolā.

Rīgā pieaugušie tika aicināti uz „Valodu darbnīcas” frankofonā kinokluba atklāšanu, kur dalībniekiem bija iespēja pašiem izveidot kinokluba programmu.

24. septembrī bija iespēja dziedāt 24 Eiropas valodās. Ziemeļvalstu valodu centrā „Nordisk” Rīgā, Skolas ielā 21, notika daudzvalodu dziesmu vakars, kurā ar klātesošajiem piedāvāto dziesmu vācēļu palīdzību varēja izdziedāt Eiropas valodu karti no sāmu valodas līdz serbu valodai. Vakara vadītājs bija Snorre Karkonens-Svensons. Vakara gaitā tika atklāta Alekseja Koškina mākslas izstāde „ORD” („Vārds”), kas veltīta valodai un vārda garīgajam spēkam. Izstāde piedāvāja ieskatu skandināvu rakstītā vārda attīstībā no rūnām līdz mūsdienām.

25. septembrī Eiropas Savienības mājā Rīgā, Aspazijas bulvārī 28, notika Eiropas dzejas vakars, kur latviešu dzejnieki Uldis Bērziņš, Jānis Elsbergs, Kārlis Vērdiņš lasīja savus atdzejojumus no Eiropas valodām.

26. septembrī plkst. 10.00 Rakstnieku savienībā Rīgā, Lāčplēša ielā 48/50–12, notika konference „Valoda tulkojumā”, kurā pārdomās dalījās sarunu cikla "Valoda tulkojumā" dalībnieki – tulkotāji Valdis Bisenieks, Dace Meiere, Pēteris Jankavs, Guntars Godiņš, Silvija Brice un Knuts Skujenieks – un referēja Andrejs Veisbergs, Ilze Rūmniece, Uldis Bērziņš, Jānis Oga, Mudīte Treimane, Anita Rožkalne un Māris Salējs.

Plkst. 11.00 Eiropas Savienības mājā Rīgā, Aspazijas bulvārī 28, notika valodu meistarklases, kurās interesentiem atraktīvā un radošā veidā bija iespēja iepazīties ar spāņu, itāļu, franču, norvēģu, zviedru, holandiešu, horvātu un zīmju valodu.

Plkst. 17.30 Latvijas Universitātes galvenās ēkas 2. auditorijā Rīgā, Raiņa bulvārī 19, Baltijas-Vācijas Augstskolu birojs aicināja uz Dr. Albrehta Plevnija vieslekciju „Vācu valoda – zinātnes valoda?”.

Plkst. 18.00 Francijas Institūts Rīgā, Elizabetes ielā 59, aicināja uz kinoseansu „Valodas izcelsme”.

30. septembrī „AntiCafe” telpās Rīgā, Blaumaņa ielā 7, pasākuma apmeklētājiem bija iespēja pārbaudīt savas zināšanas un atjautību „Valodu darbnīcas” galda spēļu vakarā pieaugušajiem (franču, angļu un latviešu valodā).

1. oktobrī Liepupes vidusskolā un Krišjāņa Valdemāra Ainažu pamatskolā, kā arī 2. oktobrī Mazsalacas vidusskolā un Valkas ģimnāzijā notika atklātās stundas skolēniem „Valoda tulkojumu pasaulē”, kurās par iespējām, ko sniedz valodu prasmes, stāstīja Eiropas Komisijas Latviešu valodas mutvārdu tulkošanas nodaļas vadītāja Ieva Zauberga un ar jaunākās literatūras tulkojumiem iepazīstināja Daugavpils Universitātes Humanitārās fakultātes profesore Maija Burima.

1. oktobrī Rīgā Ziemeļvalstu valodu centrs „Nordisk” piedāvāja Ziemeļvalstu valodu „degustāciju” un aicināja uz norvēģu, zviedru, dāņu un somu valodu nodarbībām. Gaidīts bija ikviens, kurš vēlējās iepazīt jaunu valodu un uzzināt ko interesantu par Ziemeļvalstu valodām un kultūru.

2. oktobrī Arhitektūras un mediju centrā „H2O6”, Rīgā, Ūdens ielā 6, 206.U auditorijā, valodu mācību centrs „Skrivanek Baltic” aicināja uz semināru par atšķirībām lietišķajā etiķetē dažādās kultūrās „Sniegt roku vai apskaut?”; pieredzē dalījās Aiga Veckalne.

3. oktobrī un 4. oktobrī Latvijas Universitātes Humanitāro zinātņu fakultātē notika ikgadējā starptautiskā Baltijas studentu konference „Tilti Baltijā”, kuras mērķis bija igauņu, latviešu un lietuviešu valodas un kultūras tuvāka iepazīšana, valodu un kultūru saikņu stiprināšana, Baltijas valstu jauniešu sadarbības veicināšana un Baltijas kopīguma sekmēšana.

4. oktobrī folkklubā „Ala”, Rīgā, Peldu ielā 19, notika Baltijas valstu studentu vakars improvizatora Jāņa Rozenvalda vadībā.

Tāpat kā iepriekšējos gadus, tiek izsludināts konkurss skolu jaunatnei Latvijā un diasporā, kas notiks no šī gada 26. septembra līdz 18. novembrim. Skolēni tiek aicināti piedalīties radošo darbu konkursā „Mani septiņjūdžu zābaki stāv kaktā ar putekļiem aplāti” (Aspazija). Deviņus labākos darbus no katras skolas trīs klašu grupām gaidīsim Latviešu valodas aģentūrā, kur skaistākie darbi tiks apkopot un izdoti grāmatā.

Eiropas Valodu dienas 2014 pasākumus Latviešu valodas aģentūrai palīdzēja

organizēt sadarbības partneri: Eiropas Komisijas pārstāvniecība Latvijā, Izglītības un zinātnes ministrija, „Skrivanek Baltic”, Ziemeļvalstu valodu centrs „Nordisk”, delfi.lv, spēņu kultūras centrs „Seneka”, „Valodu darbnīca”, Kanādas vēstniecība, Arhitektūras un mediju centrs „H2O6”, Baltijas-Vācijas Augstskolu birojs, Latvijas Universitāte, „Darbavieta”, „Anticafe”, Francijas Institūts.

Visi pasākumi bija bez maksas.

Baltijas Grāmatu svētki 2014

LVA piedalījās Baltijas Grāmatu svētkos 2014, informējot sabiedrību par LVA izdotajiem mācību un metodiskajiem līdzekļiem, vārdnīcām u. c. grāmatām, kā arī konsultējot par aktuāliem valodas situācijas izpētes jautājumiem.

Sarunu cikls „Vārds tulkojumā”

Turpinot jau iesākto tradīciju katru mēnesi rīkot tikšanos ar rakstniekiem, Latviešu valodas aģentūra 2014. gadā veidoja sarunu ciklu „Vārds tulkojumā”, dodot iespēju iesaistīties diskusijā arī daiļliteratūras tekstu tulkotājiem, atdzejotājiem, valodniekiem un paust savu viedokli par aktuāliem tulkošanas prakses un teorijas jautājumiem: latviešu valodas iespējas izteikt citu tautu valodās pausto; kultūras kodu un zīmju atveides līdzekļi latviešu valodā; tulkošana kā valodas lietojuma savdabīgs psiholoģiskais process; tulkojumu loma nācijas kultūrā. Sešu sarunu ciklā literatūrzinātnieces Anitas Rožkalnes sarunu biedri bija tulkotāji un atdzejotāji – Valdis Bisenieks, Dace Meiere, Pēteris Jankavs, Guntars Godiņš, Silvija Brice, Knuts Skujenieks. Intrīgējošās domu apmaiņas rezultāti, kā arī tulkojumu valodai veltītās zinātniskās konferences referāti un noslēguma diskusijā paustie atzinumi tiks apkopoti grāmatā „Valoda tulkojumā”.

Erudīcijas konkurss skolu komandām

Latviešu valodas aģentūra, īstenojot Eiropas Trešo valstu valstspiederīgo integrācijas projektus, jau otro gadu aicina dažādu tautību jauniešus kopā piedalīties erudīcijas konkursā, kas tiek organizēts trešo valstu valstspiederīgo un Latvijas skolēnu un skolu jauniešu komandām. Konkursa mērķis ir sekmēt trešo valstu valstspiederīgo integrāciju Latvijas sabiedrībā, radoši pilnveidojot latviešu valodas prasmi, papildinot zināšanas par Latviju un pasauli, izkopjot sadarbības prasmes un sajūtoties piederīgiem Latvijai.

Šogad konkursā piedalījās divdesmit komandas, kas veica gan radošus, gan izzinošus uzdevumus 5 kārtās. Konkursa finālā iekļuva 6 labākās komandas: „Ekomāni” (Rēzeknes Valsts poļu ģimnāzija); „Mītavieši” (Jelgavas 2. pamatskola); „Sakta” (privātā vidusskola „Klasika”); „Pasauls pētnieki” (Rīgas 15. vidusskola); „Sklandrauši” (privātā vidusskola „Klasika”); „Ašie poļi” (Rēzeknes Valsts poļu ģimnāzija).

Kā atzina paši finālisti – dalība konkursā ne tikai rosinājusi vairāk izzināt Latviju un Latvijas novadu vēsturi, noskaidrot daudz jauna par latviešu valodu, iepazīt pasaules valstu kultūru, bet arī stiprinājusi draudzību ar trešo valstu valstspiederīgajiem klasesbiedriem, iepazīstot tos ārpus skolas aktivitātēm un darbojoties komandā.

Konkursā izstrādātie skolēnu radošie materiāli apskatāmi mājaslapas www.sazinastilts.lv sadaļas „Konkurss” apakšsadaļā „Skaistākās vietas Latvijā”.

Skolēnu radošo darbu konkurss „Dzimtas stāsti. Ar saknēm Latvijā”

Latviešu valodas aģentūra Eiropas Valodu dienā 2013 izsludināja konkursu skolu jaunatnei „Dzimtas stāsti. Ar saknēm Latvijā”.

Konkursa mērķis – popularizēt latviešu valodu, sekmēt piederības sajūtu Latvijai, rosināt skolēnus izzināt savas dzimtas vēsturi, tādējādi stiprinot nacionālo pašapziņu.

Deviņus labākos darbus no katras skolas gaidījām Latviešu valodas aģentūrā. Kopā tika iesūtīti 419 likteņstāsti, dzejoļi, esejas, dzimtas koki, zīmējumi gan no Latvijas, gan arī latviešu skolām ārvalstīs – Melburnas Latviešu biedrības Daugavas skolas Austrālijā, Mejo (*Mayo*) Latviešu atbalsta grupas skoliņas Īrijā, Vašingtonas ev. lut. draudzes pamatskolas, Ņūdžersijas latviešu pamatskolas, Krišjāņa Barona latviešu skolas Čikāgā, Minsteres latviešu skoliņas, Briseles 2. Eiropas skolas.

Literārie darbi tika vērtēti:

- 1.–4. klašu grupā;
- 5.–9. klašu grupā;
- 10.–12. klašu grupā.

Zīmējumi tika vērtēti atsevišķi, neatkarīgi no vecumposma.

Konkursa darbu vērtēšanā tika ņemta vērā atbilstība tematam, autora personiskās attieksmes un domas atklāsme, izklāsta oriģinalitāte un radošs temata risinājums, literāra un labskanīga valoda un darba vizuālā kvalitāte.

Radošo darbu konkursa žūrijas komisijā piedalījās Rakstnieku savienības, Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bērnu literatūras centra, Latvijas Universitātes, UNESCO LNK un Latviešu valodas aģentūras pārstāvji, kas ar lielu interesi iepazīnās ar visiem darbiem. Tāpat kā iepriekšējos gadosm labāko darbu fragmenti apkopoti grāmatā.

Grāmatā „Dzimtas stāsti. Ar saknēm Latvijā” apkopoti 2013. gada Eiropas Valodu dienas konkursu dalībnieku labāko darbu fragmenti. Latvijas vispārizglītojošo skolu 1.–12. klašu skolēni piedalījās radošo darbu konkursā „Dzimtas stāsti. Ar saknēm Latvijā”.

Dzīmtas stāsti. Ar saknēm Latvijā. Red.
Āboltiņa, M. Rīga: LVA, 2014. 148. lpp.
ISBN 978-9984-829-05-0

Grāmatu ķēde

Grāmatu ķēdē – Gaismas pils atklāšanas akcijā – piedalījās arī LVA darbinieki.

Valodas viktorīna

2014. gadā Latviešu valodas aģentūras mājaslapā ievietota **informatīvi izglītojoša interaktīva jautājumu un atbilžu viktorīna par latviešu valodu „Valodas viktorīna”**. Katrs interesents var piedalīties valodas viktorīnā un atbildēt uz 50 jautājumiem par valodu un tās lietojumu. Valodas viktorīnu izstrādāja Latviešu valodas aģentūra sadarbībā ar AS „Rix Technologies”. Viktorīnas autores un redaktors: Anna Vulāne, Lilija Jurgīte, Gunta Kļava, Rita Elstiņa; Zanes Ernštreites dizains; programmētājs – Signis Vāvere.

Informatīvi izglītojoša interaktīva jautājumu un atbilžu viktorīna par latviešu valodu „Valodas viktorīna”.

Pieejama:

<http://webwork.brokaweb.lv/quiz/ly>

Viktorīnas mērķis – uzzināt noderīgu un interesantu informāciju par valodu: kāpēc cilvēki runā, cik ātri var iemācīties valodu, vai dzīvniekiem ir valoda, kāpēc valodas ir tik dažādas, kā radusies latviešu valoda, kas latviešu valodā ievieša mūsdienu mēnešu nosaukumus un kas – garumzīmi, vai latviešu valodā ir nozīme intonācijām un vēl daudz interesanta.

2014. gadā sāka viktorīnas papildināšana ar 25 jautājumiem, kas mājaslapā tiks ievietoti 2015. gadā.

II Baltijas valstu studentu konference „Tilti Baltijā”

Eiropas valodu dienās **2014. gada 3. un 4. oktobrī** Latvijas Universitātes Humanitāro zinātņu fakultātē organizēta **II Baltijas valstu studentu konference „Tilti Baltijā”**. Tajā piedalījās aptuveni 50 studenti no astoņām valstīm, kuri interesējas par igauņu, latviešu un/vai lietuviešu valodu un kultūru. Konferences mērķis bija stiprināt studentu sadarbību, sekmēt komunikāciju, kas ļautu nākotnē sadarboties kopīgās zinātnes nozarēs.

Konferencē ar plenārlekcijām uzstājās arī trīs profesori: Tartu Universitātes Baltijas politikas profesors Andress Kasekamps (*Andres Kasekamp*) ar lekciju par Baltijas valstu sadarbību agrāk un mūsdienās; Viļņas Universitātes socioloģijas profesors Zenons Norkus (*Zenonas Norkus*) ar lekciju par sociāliem slāņiem Baltijas

valstu sabiedrībās un Latvijas Universitātes komunikācijas studiju docents Viktors Freibergs ar lekciju par jaunu Latvijas kino.

Konferences laikā tika atklāts Tartu Universitātes latviešu valodas un kultūras docētājas Ilzes Zagorskas latviešu valodas mācību uzdevumu krājums igauņu studentiem (Latviešu valodas aģentūra, 2014). Konferencē ar referātiem uzstājās arī topošo igauņu-latviešu, latviešu-igauņu un igauņu-lietuviešu vārdnīcu autori. Konferences noslēgumā folkklubā „Ala” notika Baltijas valstu studentu vakars.

Studentu konferenci organizēja Izglītības un zinātnes ministrijas Latviešu valodas aģentūra, LU HZF Somugristikas centrs un LU Lituānistikas centrs sadarbībā ar Tartu Universitāti un Viļņas Universitāti. II Baltijas valstu studentu konferenci atbalstīja arī Igaunijas Institūts, Igaunijas Izglītības un zinātnes ministrija un Lietuvas Izglītības un zinātnes ministrija.

Pirmā Baltijas valstu studentu konference „Tilti Baltijā” notika Tartu Universitātē 2013. gada 27.–28. septembrī, savukārt nākamā Baltijas valstu studentu konference notiks 2015. gada oktobrī Viļņas Universitātē.

Lībiešu valodas un kultūras popularizēšanas pasākumi

2014. gada 12. un 13. septembrī Ventspilī notika ceturtais Lībiešu kultūras dienas. Ventspils Galvenajā bibliotēkā notika starptautiska zinātniskā konference **Livonica IV „Lībieši: valoda, vēsture, kultūra”**. Konferencē notika Jāņa Prinča un viņa dēla Jāņa sarakstītās grāmatas „Jūrnieku svētās dziesmas un lūgšanas” trešā izdevuma atvēršana, kā arī zinātniskā rakstu krājuma ESUKA speciālnumura, kas veltīts lībiešu valodai un kultūrai, atklāšana. Konferenci organizēja Ventspils lībiešu apvienība „Rānda” ar Lībiešu Kultūras centra, Līvu Savienības, Ventspils domes un Latviešu valodas aģentūras atbalstu.

2.9. Sadarbība ar starptautiskajām institūcijām valodas politikas jomā

Ar Latviešu valodas aģentūras **līdzfinansējumu** biedrība „Latvijas Literatūras centrs” piedalījās 31. starptautiskajā izstādē *Expolangues* „Digital Technology for Language Learning” (6.–9.02.2013.) Parīzē. Izstādē rīkotajā seminārā klātesošie tika informēti par latviešu valodas, literatūras un kultūras vēsturi, aktualitātēm un situāciju mūsdienās. Savukārt latviešu valodās stundās interesenti tika iepazīstināti ar latviešu valodas vēsturi un sarunvalodas pamatiem.

2015. gadā Latviešu valodas aģentūra plāno turpināt sadarbību ar biedrību „Latviešu literatūras centrs”, finansiāli atbalstot dalību nākamajā valodu izstādē *Expolangues* (Parīze, 5.–7.02.2015.).

Eiropas Nacionālo valodu institūciju federācijas (*European Federation of National Institutions for Language, EFNIL*) ikgadējā konferencē „*Language use in University teaching and research: Past, present and future*” (Florence, 26.—28.09.2014.) Latviešu valodas aģentūru pārstāvēja direktors profesors J.Valdmanis). Ar Florences rezolūciju „Par valodu lietojumu studiju procesā un pētniecībā universitātēs” var iepazīties http://valoda.lv/Valsts_valoda/Valsts_valodas_politika/mid_566.

3. BUDŽETA INFORMĀCIJA

LVA sniedz maksas pakalpojumus saskaņā ar Ministru kabineta 2013. gada 10. septembra noteikumiem Nr. 790 „**Latviešu valodas aģentūras maksas pakalpojumu cenrādis**”.

Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums

Nr.p.k.	Finanšu rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	1 231 799	1 170 481	1 181 375
1.1.	Dotācijas	1 000 915	978 394	978 394
1.2.	Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	230 864	192 087	202 981
2.	Izdevumi (kopā)	1 206 594	1 230 600	1 230 600
2.1.	Uzturēšanas izdevumi	1 181 978	1 193 685	1 193 684
2.1.1.	Kārtējie izdevumi	1 181 978	1 193 685	1 193 684
2.2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem	24 616	36 915	36 916

Eiropas Trešo valstu valstspiederīgo integrācijas fonda finansējums un izlietojums projektā „**Atbalsts Trešo valstu pilsoņiem pirms ieceļošanas un adaptācijas periodā**”, līgums Nr. IF/2012/1.a/1. Saskaņā ar 2014. gada apstiprināto finansēšanas plānu saņemts finansējums 131 687 EUR. Projekta budžeta plāna izpilde 129 436,77 EUR. Atlikums 2250, 23 EUR pārskaitīts finansējuma devējam vadošajai iestādei LR Kultūras ministrijai.

Nr.p.k.	Finanšu rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	-	131 687	129 437
1.1.	Dotācija	-	-	-
1.2.	Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	-	-	-
1.3.	Transferti	-	131 687	129 437
2.	Izdevumi (kopā)	-	131 687	129 437
2.1.	Uzturēšanas izdevumi (kopā)	-	131 687	129 437
2.1.2.	Pārējie uzturēšanas izdevumi	-	131 687	129 437

Eiropas Trešo valstu valstspiederīgo integrācijas fonda projekts „**Atbalsta nodrošināšana pedagogiem darbam starpkultūru vidē**”, līgums Nr. IF/2012/2./2. Saskaņā ar 2014. gada apstiprināto finansēšanas plānu saņemta dotācija 34 015 EUR. Projekta budžeta plāna izpilde ir 33 941 EUR. Atlikums 74 EUR pārskaitīts finansējuma devējam vadošajai iestādei LR Kultūras ministrijai.

Nr.p.k.	Finanšu rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	-	34 015	33 941
1.1.	Dotācijas	-	-	-
1.2.	Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	-	-	-

1.3.	Transferti		34 015	33 941
2.	Izdevumi (kopā)	-	34 015	33 941
2.1.	Uzturēšanas izdevumi (kopā)	-	34 015	33 941
2.1.2.	Pārējie uzturēšanas izdevumi	-	34 015	33 941

Eiropas Savienības struktūrfondu 3. mērķa „Eiropas teritoriālā sadarbība” Igaunijas–Latvijas pārrobežu sadarbības programmas 2007.–2013. gadam atbalstītā projekta „**Igaunu-latviešu un latviešu-igauņu vārdnīcas izstrāde**” (līguma Nr. EU43442) finansējums un izlietojums.

Nr.p.k.	Finanšu rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	95 130	91 976	91 963
1.1.	Dotācijas	95 130	91 976	91 963
2.	Izdevumi (kopā)	95 130	91 976	91 963
2.1.	Uzturēšanas izdevumi (kopā)	95 130	91 976	91 963
2.1.1.	Pārējie uzturēšanas izdevumi	95 130	91 976	91 963
2.2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem	-		

2014. gada beigās tika saņemta dotācija EUR 8 000 no Izglītības un zinātnes ministrijas valsts budžeta programmas 01.00.00., apakšprogramma 01.11.00. **pedagogu profesionālās kompetences pilnveidošana**. Finansējuma izpilde 7 986 EUR.

Nr.p.k.	Finanšu rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	-	8 000	7 986
1.1.	Dotācijas	-	8 000	7 986
2.	Izdevumi (kopā)	-	8 000	7 986
2.1.	Uzturēšanas izdevumi (kopā)	-	8 000	7 986
2.1.1.	Pārējie uzturēšanas izdevumi	-	8 000	7 986
2.2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem	-	-	-

Valsts budžeta un ES projektu līdzfinansējuma izlietojuma kopsavilkums

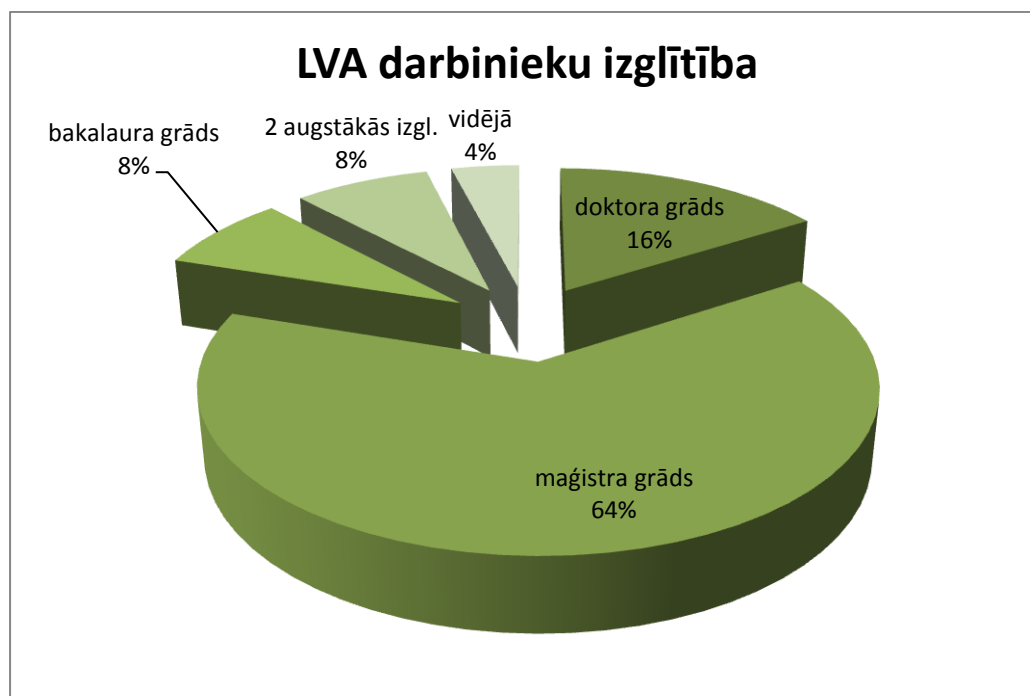
Nr.p.k.	Finanšu rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	1 326 929	1 436 159	1 444 702
1.1.	Dotācijas	1 096 045	1 078 370	1 078 343

1.2.	Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	230 864	192 087	202 981
1.3	Transferti	-	165 702	163 378
2.	Izdevumi (kopā)	1 301 724	1 496 278	1 493 924
2.1.	Uzturēšanas izdevumi (kopā)	1 277 108	1 459 363	1 457 011
2.1.1.	Kārtējie izdevumi	1 277 108	1 459 363	1 457 011
2.2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem	24 616	36 915	36 916

4. LVA PERSONĀLS

LVA nolikumā noteiktās funkcijas un uzdevumus saskaņā ar amatu sarakstu īstenoja 24 darbinieki. 2014. gadā darbā tika pieņemta 2 darbinieces, vienlaikus darba tiesiskās attiecības tika izbeigtas ar 3 darbiniekiem. 23 darbiniekiem jeb 96 % no LVA strādājošajiem ir augstākā izglītība, tajā skaitā 4 darbiniekiem ir doktora grāds, 16 – maģistra grāds, diviem – bakalaura grāds, diviem – otra augstākā izglītība (iegūts maģistra un bakalaura grāds, papildinot izglītību citā jomā), vienam darbiniekam ir vidējā speciālā izglītība.

LVA darbinieku izglītība

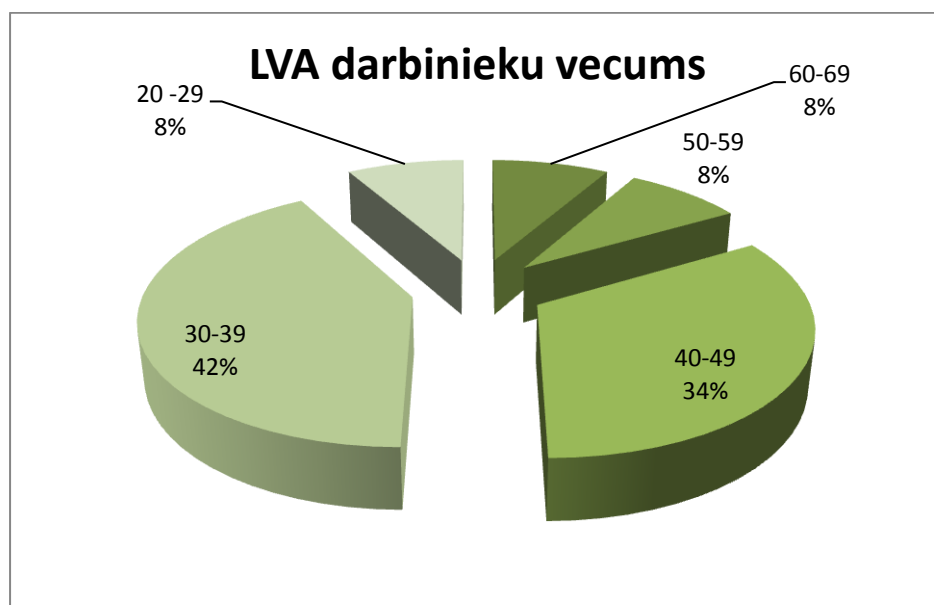

Trīs LVA darbinieki raksta promocijas darbus doktorantūrā:

- Latvijas Universitātes Humanitāro zinātņu fakultāte. Valodniecības doktora studiju programma, promocijas darba tēma „Migrācijas procesu sociolingvistiskie aspekti”.

- Latvijas Universitātes Humanitāro zinātņu fakultāte. Valodniecības doktora studiju programma, promocijas darba tēma „Svešvalodu lietojums Igaunijas un Latvijas augstākajā izglītībā: normatīvais regulējums un lingvistiskā attieksme”.
- Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības akadēmijas (RPIVA) Pedagoģijas fakultāte. Pedagoģijas doktora studiju programma, promocijas darba tēma „Skolēna mācīšanas un skolotāja mācīšanās kompetences mijsakārības”.

LVA darbinieku vecums

Latviešu valodas aģentūras darbinieku zinātniskās publikācijas

- Kļava, G., Ernštreits, V. Grammatical changes caused by contact between Livonian and Latvian. In: *Eesti ja soome-ugri keeleteaduse ajakiri. Journal of estonian and Finno-ugric Linguistics*. Vol. 5, Nr. 1. Tartu: University of Tartu Press, 2014. p. 77–91.
- Iesniegta publikācija „Igauņu translātīva atbilde latviešu valodā” Latvijas Universitātes krājumam „Valoda: nozīme un forma 4” (Kibermane, K., līdzautore Merle, M., Tartu Universitāte, Igauņu valodas institūts).
- Lulle, A., Balode, M. Marriage Migration and Skills: Narratives of Latvian Women in Finland. *Journal of Finnish Studies, International Highly Skilled Migration: The Case of Finland*. Volume 17, Nr. 1/2. p. 67–92.
- Balode, M. Bērnu personvārdu izvēles motivācija etniski jauktajās somu-latviešu ģimenēs. *Onomastikas pētījumi = Onomastic Investigations*. Atb. red. O. Bušs, R. Siliņa-Piņķe, S. Rapa. R.: LU Latviešu valodas institūts, 2014. 289.–307. lpp.
- Kļava, G., Ernštreits, V. *Grammatical changes caused by contact between Latvian and Livonian languages*. No: ESUKA – JEFUL, Journal of Estonian and Finno-Ugric Linguistics 5–1, University of Tartu Press, 2014, 77.–90. lpp.

- Kibbermann, K., Madisson, M. *Igauņu translatīva atbilde latviešu valodā. VALODA: NOZĪME UN FORMA. 4. Kategoriju robežas gramatikā.* Rīga: LU Akadēmiskais apgāds.

Populārzinātniskas publikācijas

- *Valodas konsultācijas.* Valodas prakse: vērojumi un ieteikumi. Nr. 9. Rīga: LVA, 2014. 165.–187. lpp. (Liepa, D., Purviņa, M., Sjomkāne, I.)
- *Lēmumi.* VVC LVEK lēmumi un ieteikumi. Valodas prakse: vērojumi un ieteikumi. Nr. 9. Rīga: LVA, 2014.,. 188.–189. lpp. (Liepa, D.)

Apmeklētie semināri un konferences profesionālai pilnveidei un kvalifikācijas paaugstināšanai

- Informatīvs seminārs *Realitāte virtuālajā vidē.* Valsts administrācijas skolā 03.04.2014. (Purviņa, M., Sjomkāne, I.)
- LU, LiepU un VeA valodniecības nozares doktorantu zinātniskais seminārs *Opozīcijas sintaksē un semantikā* LU Humanitāro zinātņu Latviešu un vispārīgās valodniecības katedrā (Liepa, D., Purviņa, M., Sjomkāne, I.)
- Diasporas nedēļas nogales skolotāju kursi 08.07.2014. (Purviņa, M.)
- Kursi *Lietvedības dokumentu izstrāde un noformēšana.* Valsts administrācijas skolā 10.09.2014. (Liepa, D.)
- Seminārs *Valodu likumam 25 – Tautas frontes muzejā* 01.10.2014. (Purviņa, M., Sjomkāne, I.)
- 19. starptautiskā zinātniskā konference *Vārds un tā pētīšanas aspekti*, 27.–28.11.2014. (Liepa, D.)

Dalība dažādās darba grupās, sanāsmēs, sapulcēs, konferencēs

- 20.03.; 12.06. TM Dzimtsarakstu departamenta sēde ar PMP, Bāriņtiesas, Ieslodzījuma lietu pārvaldes, VVC u. c. atbildīgo institūciju pārstāvjiem par grozījumu veikšanu „Vārda, uzvārda un tautības ieraksta maiņas likumā” (Liepa, D.)
- 25.03. TM Dzimtsarakstu departamenta sēde ar PMP un VVC pārstāvjiem par personvārdu vēsturiskās un oriģinālformas ierakstīšanu dokumentos (Liepa, D., Purviņa, M., Sjomkāne, I.)
- 22.05. Kalendārvārdu ekspertu komisijas sēde (Liepa, D.)

LVA darbinieki 2014. gadā ar referātiem un priekšlasījumiem piedalījušies zinātniskajās konferencēs, semināros un diskusijās

- *Valoda spēlējās.* LU 72. zinātniskajā konferencē Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātē 11.02.2014. (Liepa, D.)
- *Mācīšanās prasmes latviešu valodas apgūvē.* Latvijas Universitātes 72. zinātniskajā konferencē Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātē 11.02.2014. (Vaivade, V.)
- *Pētījumi par valsts valodas situāciju un latviešu valodas apguvi Latvijā (2009–2014).* *Atbalsts pedagogiem.* Dalība IZM Konsultatīvās padomes

- mazākumtautību izglītības jautājumos diskusijā „Izglītība un valoda: pētījumi un pedagoģija” 28.02.2014. (Vītola, I., Dalbiņa, D.)
- *Mūsdienu latviešu valoda. Pagātnes mantojums un ieskats nākotnē. Valodas kultūras etiķete un netiķete.* Liepājas Centrālajā bibliotēkā novada bibliotekāru seminārā nolasīta lekcija 4.03.2014. (Liepa, D.)
 - *Foreign Languages in Higher Education in Latvia: Regulations and Practices.* Baltijas un Skandināvijas studiju konferencē Jeila Universitātē (ASV) referāts 10.—14.03.2014. (Kibermane, K.)
 - *Expressing Estonian Translative Case in Latvian.* Tartu Universitātes konferencē „Baltic Languages and White Nights” referāts 12.—14.06.2014. (Kibermane, K.)
 - Rīgas Izglītības un informatīvi metodiskajā centrā kursi latviešu valodas skolotājiem, lekcijas par latviešu valodas jautājumiem 15., 22., 29.05.2014. (Liepa, D.)
 - *Svešvalodu lietojums augstākajā izglītībā Igaunijā un Latvijā: normatīvo un stratēģisko dokumentu analīze.* Latvijas Universitātes, Liepājas Universitātes un Ventspils Augstskolas Valodniecības nozares doktorantu zinātniskajā seminārā nolasīts referāts 12.16.05.2014. (Kibermane, K.)
 - *Latviešu valodas aģentūras pētījumi un atbalsts pirmsskolas izglītības pedagogiem.* Rīgas pilsētas Pirmsskolas izglītības iestāžu pedagogu konference „Integrētā pieeja pirmsskolas pedagoģiskajā procesā”, uzstāšanās 21.05.2014. (Vītola, I., Valdmane, L.)
 - *Praktiski padomi teksta veidošanā.* Lekcija Ārlietu ministrijā vēstniecību darbiniekiem 3.09.2014. (Liepa, D.)
 - *Aktuāli latviešu valodas kultūras jautājumi un īpašvārdu pareizrakstība.* Lekcija RIIMC latviešu valodas skolotājiem 25., 26.08.2014. (Liepa, D.)
 - *Profesionāla un pārlicinoša komunikācija – pedagoga veiksmīgas darbības pamats.* Lekcija RIIMC latviešu valodas un citu disciplīnu skolotājiem 27., 28.08.2014 (Liepa, D.)
 - *Valodas kultūra publiskajā runā.* Lekcija seminārā „Mediju attiecības: publiskā runa un valodas tīrība” 15.10.2014., organizē Tirdzniecības un rūpniecības kamera sadarbībā ar „Letu” un Latvijas asociāciju sabiedrisko attiecību profesionāļiem (Liepa, D.)
 - *On the Upcoming Estonian-Latvian Dictionary.* Referāts Baltijas studentu konferencē 4.10.2014. (Kļava, G. un Ernštreits, V.)
 - 4 lekcijas par īpašvārdu atveides jautājumiem un preses preližu rakstīšanu Ārlietu ministrijā, 10.11.2014., 22.10.2014., 12.12.2014., 19.12.2014. (Liepa, D.)
 - *Leksikas aktualitātes.* Lekcija un diskusija Iecavas internātskolā ar Iecavas skolu (pamatskolu, vidusskolu) latviešu valodas skolotājiem, 29.10.2014. (Liepa, D.)
 - *Īpašvārdu atveide: risinājumu meklējot.* Liepājas Universitātes 19. starptautiskajā konferencē „Vārds un tā pētīšanas aspekti” nolasīts referāts 27.11.2014. (Liepa, D.)

- 21. gs. latviešu valodas kultūra: stereotipi un to pārvarēšana. Liepājas CZB konferencē „Bibliotēka – ikvienam un sabiedrībai” Kurzemes reģiona bibliotekāriem nolasīts referāts 28.11.2014. (Liepa, D.)
- Svešvalodu lietojums augstākajā izglītībā Igaunijā un Latvijā: normatīvo un stratēģisko dokumentu analīze. LU doktorantu seminārs 16.–17.05.2014. (Kibermane, K.)
- Linguistic outcomes of Livonian and Latvian contacts. Tartu Universitātes starptautiskā konference „Baltic Languages and White Nights. Typology and contacts of Baltic and Finnic languages and literatures” 13.–14.06.2014. (Kļava, G., Ernštreits, V.)
- Expressing Estonian Translative Case in Latvian. Tartu Universitātes starptautiskā konference „Baltic Languages and White Nights. Typology and contacts of Baltic and Finnic languages and literatures” 13.–14.06.2014. (Kibermane, K., Madisson, M.)
- On the Upcoming Estonian-Latvian Dictionary. Otrā Baltijas studentu konference „Bridges in the Baltics”, Latvijas Universitāte / Latviešu valodas aģentūra Rīgā 3.–4.10.2014. (Kļava, G., Ernštreits, V.)

5. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

Statistika par LVA mājaslapas www.valoda.lv un apakšvietni *Māci un mācies latviešu valodu* apmeklējumiem

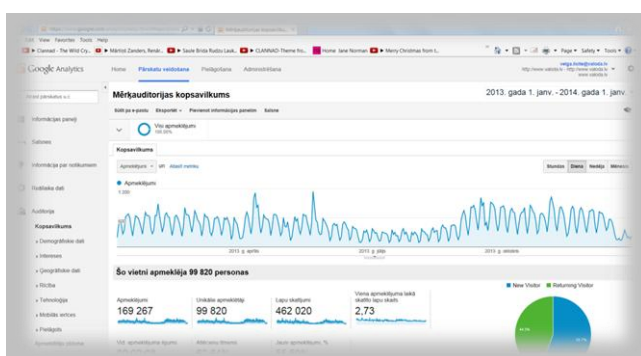
LVA mājaslapa	Apmeklējumu skaits		
	2012	2013	2014
www.valoda.lv	-	-	109 742 lietotāji
	142 816 sesijas	169 267 sesijas	186 461 sesijas
	428 724 lapu skatījumi	462 020 lapu skatījumi	418 835 lapu skatījumi
apakšvietne „Māci un mācies” http://maciunmacies.valoda.lv/	-	-	47 111 lietotāji
	-	-	109 852 sesijas
	-	-	824 229 lapu skatījumi
https://twitter.com/LVA_DIASPORA	-	-	359 sekotāji
https://twitter.com/@eelv_lv Igaņu-latviešu vārdnīca	-	-	408 sekotāji nedēļā vidējais skatījumu skaits 1000 līdz 1200

Sabiedrisko attiecību darbības pamatmērķis – regulāri nodrošināt sabiedrībai informāciju par LVA darbību – vispirms jau ar mājaslapas www.valoda.lv starpniecību, ieviešot tajā gan vizuālas pārmaiņas, gan strukturālus uzlabojumus, gan izveidojot jaunu apakšvietni *Māci un mācies latviešu valodu*.

LVA mājaslapā, izmantojot mūsdienīgas mācību metodes, iespējams apgūt valodu, pasūtīt grāmatas, iepazīties ar skolotāju pieredzes materiāliem, uzzināt par valodas apguves iespējām ārzemēs, saņemt konsultācijas valodas jautājumos un izmantot daudzas citas iespējas. Mājaslapā regulāri ievietota informācija plašsaziņas līdzekļiem u. c. interesentiem, kā arī uzdoti iknedēļas jautājumi. 2014. gadā mājaslapa apmeklēta un www.valoda.lv statistika ir šāda: 186 461 sesijas, 109 742 lietotāji un 418 835 lapu skatījumi; apakšvietnes *Māci un mācies latviešu valodu* statistika 2014. gadā 109 852 sesijas, 47 111 lietotāji, 824 229 lapu skatījumi.

Iedzīvotāju informēšanai ar plašsaziņas līdzekļu starpniecību sagatavotas un ziņu aģentūrām nosūtītas preses relīzes. Šajā gadā notika aktīva sadarbība ar nacionālajiem un reģionālajiem plašsaziņas līdzekļiem – presi, radio, televīziju, interneta portāliem, kuros popularizēta un atspoguļota ar valodas politiku saistīto pasākumu norise, veikta valsts valodas politikas un valodas kultūras jautājumu analīze.

Sabiedrība regulāri tika informēta par LVA pasākumiem un darbību.

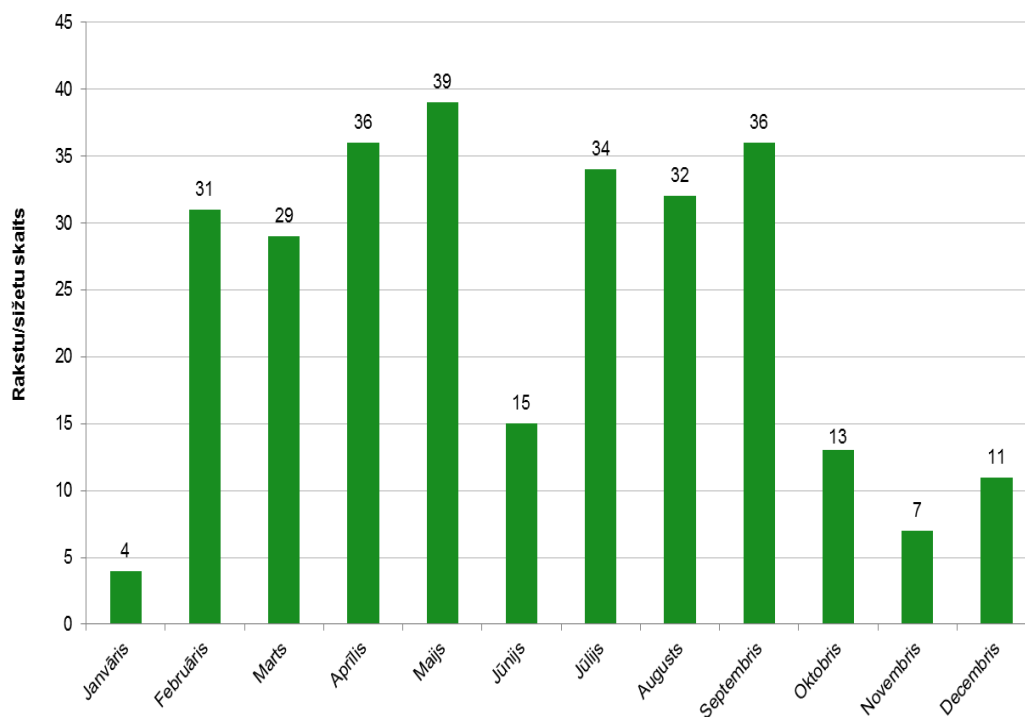
Kvantitatīvā publicitātes analīze 2014. gadā

Latviešu valodas aģentūras un valsts valodas publicitātes kvantitatīvajā analīzē konstatēts, ka 2014. gadā valodas publicitāte Latvijas medijos bijusi 5125 reizes, 287 no tiem minēta Latviešu valodas aģentūra, bet diaspora minēta 726 materiālos.

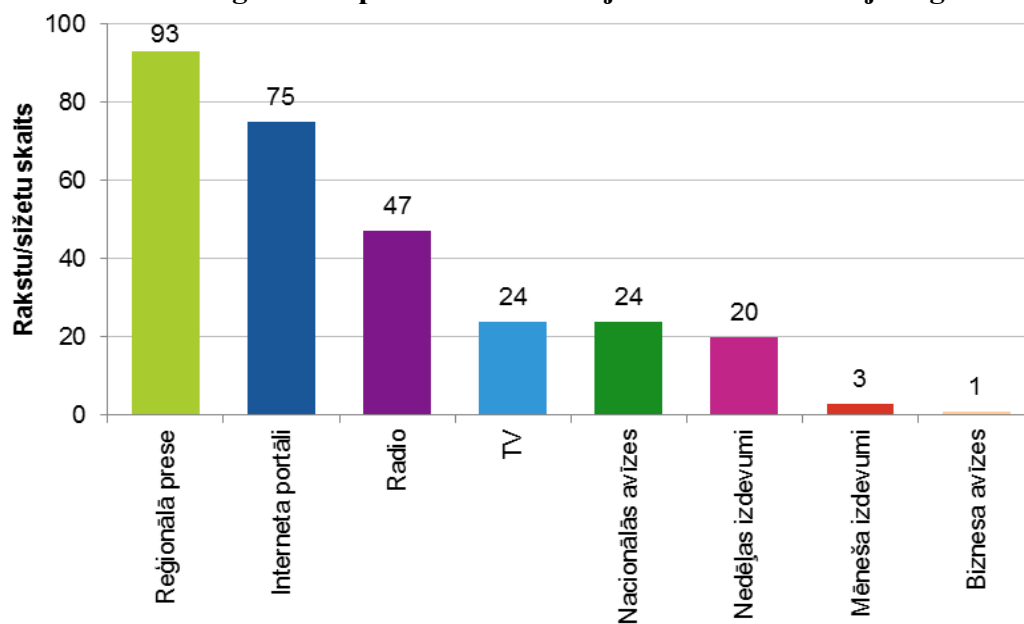
Publicitātes analīzē atspoguļoti šādi publicitātes aspekti:

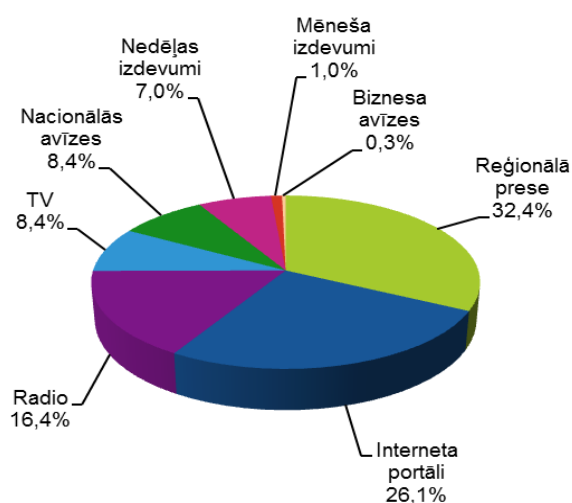
- Latviešu valodas aģentūras un valsts valodas publicitātes intensitāte;
- Latviešu valodas aģentūras un valsts valodas publicitātes salīdzinājums dažādu valodu medijos;
- Latviešu valodas aģentūras un valsts valodas publicitātes salīdzinājums dažādos mediju segmentos;
- Latviešu valodas aģentūras un valsts valodas publicitātes avoti.

Latviešu valodas aģentūras kopējā publicitāte

Latviešu valodas aģentūras publicitātes sadalījums dažādos mediju segmentos

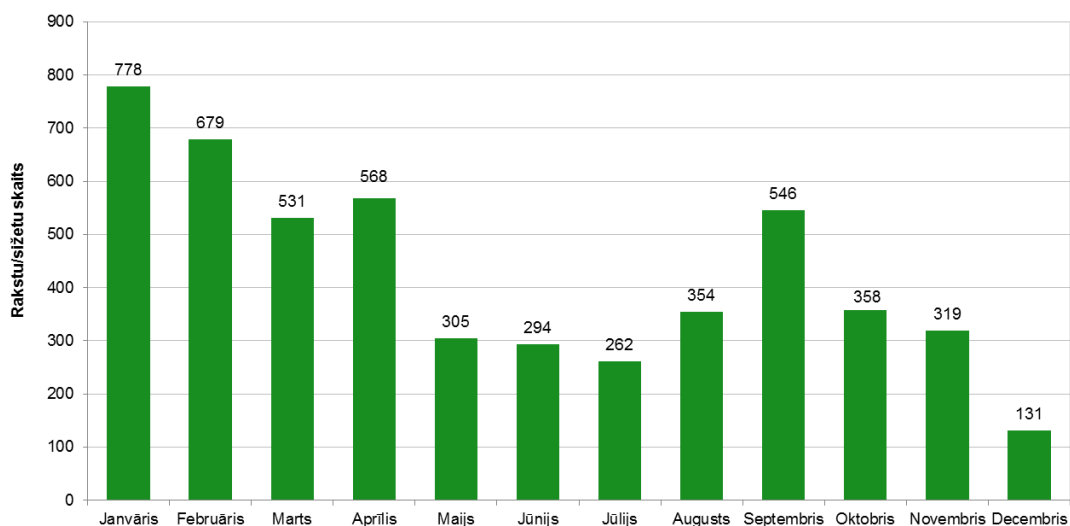
Latviešu valodas aģentūras publicitātes avoti

Mediju segments	Avots	Skaitis
Biznesa avīzes	Dienas Bizness	1
Interneta portāli	la.lv	14
	apollo.lv	13
	ism.lv	7
	kasjauns.lv	5
	vestnesis.lv	5
	focus.lv	4
	rus.tvnet.lv	4
	diena.lv	4
	delfi.lv	4
	nra.lv	4
	tvnet.lv	3
	business.lv	1
	telegraf.lv	1
	ir.lv	1
	mixnews.lv	1
	ves.lv	1
	lvportals.lv	1
	rus.delfi.lv	1
	rus.kasjauns.lv	1
	Reģionālā prese	Auseklis
Kurzemes Vārds		7
Liesma		6
Saldus Zeme		4
Vietējā Latgales Avīze		3
	Panorama Rezekne	2

	Saulkrastu Domes Ziņas	2
	Druva	2
	Ziemeļlatvija	2
	Bauskas Dzīve	2
	Salaspils Vēstis	2
	Kurzemnieks	2
	Talsu Vēstis	2
	Latgales Laiks	2
	Zemgales Ziņas	2
	Naša Gazeta	2
	Ogres Vēstis Visiem	2
	Novadnieks	2
	Ozolupe	2
	Rīgas Apriņķa Avīze	1
	Kurmenīte (Rugāju novads)	1
	Naukšēnu Novada Vēstis	1
	Malienas Ziņas	1
	Līvānu Novada Vēstis	1
	Apes Novada Ziņas	1
	Līvānu Novada Vēstis (ru)	1
	Dinaburg Vesti	1
	Rīga.lv (ru)	1
	Kurzemes Vārds (ru)	1
	Krāslavas Vēstis	1
	Tēvzemīte (Stopiņu novads)	1
	Līgatnes Novada Ziņas	1
	Vaduguns	1
	Krāslavas Vēstis (ru)	1
	Ventas Balss	1
	Ādažu Vēstis	1
	Jaunais Vēstnesis	1
	Rīga.lv	1
	Ezerzeme (ru)	1
	Brīvā Daugava	1
	Rēzeknes Vēstis	1
	Pļaviņu Novada Ziņas	1
	Staburags	1
	Avīze Piebaldzēniem	1
	Aizputes Novada Avīze	1
	Stars	1
Mēneša izdevumi	Otkritij gorod	1
	Ir Nauda	1
	Kopsolī	1
Nacionālās avīzes	Vesti Segodņa	10
	Latvijas Avīze	8
	Diena	5
	Neatkarīgā Rīta Avīze Latvijai	1

Nedēļas izdevumi	Izglītība un Kultūra	16
	Mājas Viesis	2
	Subbota	1
	MK-Latvija	1
TV	LTV1	6
	PBK	5
	LNT	5
	TV3	4
	TV5	2
	LTV7	2
Radio	LR1	18
	LR4	6
	LR2	4
	1. biznesa radio	4
	Radio Skonto	3
	SWH	3
	Star FM	3
	Radio Baltkom	3
	MIX FM	2
	SWH+	1
Kopā		287

Valsts valodas kopējā publicitāte

Publicitātes kvantitatīvajā analizē (Mediju monitorings: LETA, 2014) atlasīti 5967 materiāli, kuros minēta Latviešu valodas aģentūra, valsts valoda un diasporas jautājumi.

2012. gadā	2013. gadā	2014. gadā
20 281 reizes	6527 reizes	5967 reizes

t.sk. 692 materiālos minēta LVA	t.sk. 497 materiālos minēta LVA	t.sk. 287 rakstos un sižetos minēta Latviešu valodas aģentūra; 5125 materiālos aplūkoti ar valsts valodu saistīti jautājumi, bet 726 materiālos minēta diaspora
------------------------------------	------------------------------------	--

Latviešu valodas aģentūras sniegtie komentāri un informācija plašsaziņas līdzekļiem

N.p.k.	Informatīvās vienības	2012	2013	2014
1.	Preses relīzes ziņu dienestiem	34	80	39
2.	Informatīvi skaidrojošas īsas publikācijas dažādos preses izdevumos	13	127	47
3.	Plašākas publikācijas, intervijas, komentāri, diskusijas (TV, radio, laikraksti, interneta vietnes u.tml.)	2	12	34
		49	219	120

Informācija par dažādiem valodas un valodas apguves jautājumiem 2014. gadā sniegta:

- laikrakstam „Latvijas Avīze”, „Izglītība un Kultūra” u. c.;
- reģionālajiem laikrakstiem „Kurzemes Vārds”, „Ogres Vēstis” u.c.;
- Latvijas Radio 1, Latvijas Radio 2, Latvijas Radio 5, radio „Tev”;
- TV 3 (raidījumam „Bez tabu”) u. c.;
- ziņu aģentūrai „Leta” un „BNS”.

Sadarbība ar skolotājiem, metodiskajām apvienībām, izglītības u. c. iestādēm

- Sagatavoti atzinumi un vēstules IZM Valsts satura izglītības centram, Rīgas pilsētas būvvaldei par valūtas pierakstu; IZM par terminu *jaunais zinātnieks*, DU doktorantūrai par terminu *attīstītība*.
- 20.02.2014. Dzimtās valodas diena Vidzemes bibliotekāriem un bibliotēku darbiniekiem Valmieras Centrālajā bibliotēkā. *Mūsdienu latviešu valoda. Pagātnes mantojums un ieskats nākotnē. Valodas kultūras etiķete un netiķete.* (Liepa, D.)
- 04.03.2014. Dzimtās valodas diena Kurzemes bibliotekāriem un bibliotēku darbiniekiem Liepājas Centrālajā bibliotēkā. *Mūsdienu latviešu valoda. Pagātnes mantojums un ieskats nākotnē. Valodas kultūras etiķete un netiķete.* (Liepa, D.)

- 03.09. 2014.;10.11. 2014.; 22.11.2014.;12.12. 2014.,19.12. 2014. nodarbības Ārlietu ministrijā vēstniecību darbiniekiem *Praktiski padomi īpašvārdu atveidē un ziņojumu rakstīšanā* (Liepa, D.)
- 15., 22. un 29.05.2014. nodarbības latviešu valodas skolotājiem Rīgas domes Izglītības un informatīvi metodiskajā centrā (Liepa, D.)
- 25., 26., 27., 28.08.2014. nodarbības latviešu valodas skolotājiem Rīgas domes Izglītības un informatīvi metodiskajā centrā (D. Liepa)
- Lekcija *Valodas kultūra publiskajā runā* seminārā *Mediju attiecības: publiskā runa un valodas tīrība* (Tirdzniecības un rūpniecības kamera sadarbībā ar aģentūru LETA un Latvijas asociāciju sabiedrisko attiecību profesionāļiem) 15.10.2014.
- Seminārs Iecavas novada latviešu valodas skolotājiem (pamatskolas, vidusskolas) Iecavas internātskolā *Latviešu valodas leksikas aktualitātes* 29.10.2014.
- Referāts *21. gs. latviešu valodas kultūra: stereotipi un to pārvarēšana* Liepājas Centrālajā zinātniskajā bibliotēkā konferencē Kurzemes bibliotekāriem un bibliotēku darbiniekiem *Bibliotēka – ikvienam un sabiedrībai* 28.11. 2014.

Sadarbība ar radio

Sagatavoti un iesniegti vairāki desmiti valodas konsultāciju jautājumu Latvijas Radio ierunāšanai un atskaņošanai Latvijas Radio 1 programmā rīta programmā *Labrīt* un pēcpusdienas raidījumā *Pēcpusdiena*.

Plašsaziņas līdzekļiem sniegtās intervijas:

- aptuveni 25 komentāri par aktuāliem valodas lietojuma jautājumiem Latvijas Radio programmā „pieci. lv”;
- 2 komentāri Latvijas Radio par gada vārdu, nevārdu;
- 2 komentāri TV 3 raidījumam „Bez tabu”;
- aptuveni 10 komentāri presē laikrakstā „Kurzemes vārds”, „Ogres Vēstis” un „Latvijas Avīze”.

6. LATVIEŠU VALODAS AĢENTŪRAS GADA DARBA PLĀNS 2015. GADAM Sk. pielikumu Nr.1.

Latviešu valodas aģentūras darba plāns 2015. gadam

**(IZM budžeta programma
04.00.00 „Valsts valodas politika un pārvalde”)**

*Saskaņā ar Valsts pārvaldes
iekārtas likuma 16. panta 1.
daļu*

*LR Ministru kabineta 2012.
gada 8. decembra*

noteikumiem Nr. 938 "Latviešu valodas aģentūras nolikums"

N.p.k.	Uzdevumi	Pasākumi uzdevuma izpildei	Pasākuma norises laiks (plānotais izpildes termiņš)	Plānotais darbības rezultāts un tā radītājs	Finansējuma apjoms (EUR)	
					VB programma 04.00.00	cits finansējums
1. Komunikācija ar sabiedrību un sadarbība ar valsts institūcijām un nevalstisko sektoru Latvijā un ārvalstīs						
1.1.1.	Nodrošināta Latviešu valodas aģentūras (turpmāk – LVA) darbības plānošana un sabiedrības informēšana par LVA īstenotajiem pasākumiem	Dalība ES valstu valodas politikas veidošanā un īstenošanā, turpinot darbu Eiropas Nacionālo valodu institūciju federācijā (<i>European Federation of National Institutions for Language</i>)	Visu gadu	Dalība gadskārtējā konferencē un darbs Ģenerālajā asamblejā	2999	0
1.1.2.		Regulāra LVA mājaslapas papildināšana ar jaunāko informāciju par darbības rezultātiem un aktualitātēm	Visu gadu	Sadaļas "Aktualitātes" u.c. sadaļu papildināšana - ~2 informatīvās vienības mēnesī	0	0
1.1.3.		Informācijas sniegšana plašsaziņas līdzekļiem un sabiedrībai informēta par jautājumiem, kas ietilpst LVA kompetencē, kā arī par LVA darbības rezultātiem	Visu gadu	~ 12 preses relīzes un ~10 citas informatīvās vienības (plašākas publikācijas, intervijas, komentāri u.tml. Presē, TV, radio)	0	0
1.1.4.		Informatīvu semināru organizēšana	2015.gada jūnijs	Informatīvais seminārs par LVA jaunākajiem pētījumiem, izdevumiem	300	0
1.2.1.	Īstenoti pasākumi, kas popularizē valsts valodas apguvi,	Informatīvi un izglītojoši pasākumi atbilstoši	2015. gada februāris	1. Ikgadējais Dzimtās valodas dienas pasākums	2271	0

	veicina tās lietošanu un sekmē sabiedrības līdzdalību valsts	mērķauditorijas vajadzībām	2015. gada septembris-oktobris	2. Ikgadējie Eiropas Valodu dienas pasākumi	4174	0
1.2.2.	valodas politikas īstenošanā (LVA nolikuma 4.9.uzd.)	Skolēnu radošo darbu konkursu īstenošana, rezultātu apkopošana	2015. gada februāris	1. Skolēnu radošo darbu konkursa 2014., „Mani septiņjūdžu zābaki stāv kaktā ar putekļiem apklāti” (Aspazija) zīmējumu datubāzes izveide	265	0
2015. gada novembris			2. 2014. gada skolēnu radošo darbu krājuma izstrāde	3234	0	
1.2.3.		Dalība grāmatu tirgos, izstādēs	2015. gada februāris	1. Dalība Latvijas grāmatu izstādē, informatīvā bukleta izstrāde	1505	0
			2015. gada februāris	2. Atbalsts dalībai starptautiskajā valodu izstādē „Expolanguages” Parīzē (LLC) – samaksa veikta 2014. gadā	0	0
2. Analizēta latviešu valodas – valsts valodas – situācija un sociolingvistisko procesu dinamika (LVA nolikums 3.1.funkcija)						
2.1.	Organizēta un nodrošināta sociolingvistisko pētījumu veikšana par latviešu valodas situāciju Latvijā un latviešu diasporas valstīs (LVA nolikuma 4.1.uzd.)	Valodas situācijas dinamikas analīze 2011.–2014. gadā	2015. gada aprīlis	1. Ziņojuma par VVPP 2005–2014 precizēšana (2014. gada statistikas iestrāde)	0	0
			Visu gadu	2. Valodas situācijas izvērtējums 2011–2014 (pētījuma izstrāde un izdošana)	9960	0
3. Nodrošināts atbalsts latviešu valodas apguvei Latvijā un ārvalstīs (LVA nolikums 3.2.funkcija)						
3.1.	Organizēta latviešu valodas kā otrās valodas un svešvalodas apguve visās izglītības pakāpēs un mūžizglītībā, sniegts atbalsts mazākumtautību izglītībai latviešu valodas apgūvē (LVA nolikuma 4.2.uzd.)	Latviešu valodas kursi	Visu gadu	Latviešu valodas apguves kursi pirmsskolas pedagogiem un pedagoģiskajiem darbiniekiem (60 stundu programma, 8 grupas, 160 dalībnieku)	7200	0
3.2.1.	Plānoti, ieviesti un vadīti projekti (piemēram, semināri, kursi pedagogu tālākizglītībai)	Latviešu valodas un bilingvālo mācību kursi pirmsskolas un latviešu valodas pedagogiem	Visu gadu	12 un 36 stundu kursi, 39 grupas, izglītoti 825 pedagogi	34209	0
3.2.2.	latviešu valodas apguves, mācīšanas metodikas un starpkultūru komunikācijas jomā	Pedagogu meistarklases	Visu gadu	Pedagogu meistarklases latviešu valodas, pirmsskolas un sākumskolas pedagogiem, 14	10581	0

	(LVA nolikuma 4.3.uzd.)			grupas, izglītoti 216 pedagogi		
3.2.3.		Tālākizglītotāju sagatavošana	2015. gada augusts	Nometne latviešu valodas kursu tālākizglītotājiem (3 dienas, 30 pedagogi)	8427	0
3.2.4.		Pieaugušo skolotāju sagatavošana	2015. gada jūnijā un augustā	Kursi skolotājiem, kas māca latviešu valodu pieaugušajiem, 4 grupas, 100 pedagogu	5208	0
3.2.5.		Eiropas trešo valstu valstspiederīgo integrācijas fonda projekts „Atbalsts Trešo valstu pilsoņiem pirms ieceļošanas un adaptācijas periodā 2” granta līgums Nr. IF/2013/1.a/2.	2014.gada decembris–2015.gada 30.jūnijs	Projektā tiks piedāvāts trešo valstu pilsoņiem latviešu valodas apguves un sistemātiskas pilnveides iespējas, izstrādājot elektroniskajā vidē brīvi pieejamus mācību materiālus, organizējot valodas apguves kursus un integrācijas procesā iesaistot Latvijas sabiedrību	0	168898
3.2.6.		Eiropas trešo valstu valstspiederīgo integrācijas fonda projekts „Starpkultūru mācības vecākiem, pedagogiem un skolēniem” granta līgums Nr. IF/2013/3/1.	2014.gada decembris–2015.gada 30.jūnijs	Projektā paredzēts pilnveidot pedagogu, citu skolas speciālistu, vecāku un skolēnu starpkultūru dialoga prasmes, izmantojot izstrādātos brīvi pieejamus videomateriālus izpratnes par sabiedrības daudzveidību padziļināšanai, informācijas ieguvei un praktiskai darbībai	0	35 700
3.2.7.			Visu gadu	Metodikas un valodu kursu vērtēšana	563	0
3.3.1.	Sniegts atbalsts latviešu diasporai ārvalstīs latviešu valodas apgūvē un valodas saglabāšanā (LVA nolikuma 4.4.uzd.)	Pedagogu profesionālās kompetences kursi	Pēc pieprasījuma	Reemigrējušo bērnu pedagogu tālākizglītības kursi (36 stundas, 60 pedagogi)	4356	0
2015. gada jūlijs			Metodikas kursi diasporas nedēļas nogales skolu skolotājiem un ārvalstu augstskolu mācībspēkiem (3 dienas, 50 pedagogi)	25382	0	
2015. gada septembris			Videolekcijas diasporas skolotājiem (5) no diasporas skolotāju pilnveides kursiem	4800	0	

3.3.2.		Atbalsts latviešu valodas apguvei un citiem pasākumiem diasporā	Visu gadu	1. Atbalsts latviešu valodas apguvei Austrumu diasporā - latviešu valodas un tradīciju mācīšana Baškortostānā, Maskavā, Augšbebras Omskas apgabalā, Krasnojarskā, Omskā)	47169	0
			Visu gadu	2. Atbalsts izglītojošiem pasākumiem latviešu valodas apguves un lietojuma veicināšanai (6 pasākumi, 120 dalībnieku)	21342	0
			Visu gadu	3. Atbalsts latviešu diasporas nedēļas nogales skolām (finansiāls atbalsts vismaz 20 skolām)	50000	0
			Visu gadu	4. Mācību līdzekļu un materiālu iegāde un nosūtīšana diasporas skolām (vismaz 80 skolām)	6015	0
3.3.3.		Atbalsts diasporas bērniem un jauniešiem	2015. gada augustā	Vasaras nometne diasporas jauniešiem un bērniem (30 dalībnieku)	12000	0
3.3.4.		Mācību, informatīvie un metodiskie materiāli	2015. gada augusts	1. Metodiskais pielikums Lasāmgrāmatai 1–14 gadus veciem diasporas pusaudžiem	3437	0
2015. gada maijs			2. Darba lapu izstrāde latviešu valodas prasmju nostiprināšanai un pārbaudei 13–14 gadus veciem diasporas pusaudžiem (112 lapas)	3732	0	
2015. gada oktobris			3. Informatīvo materiālu par mācību un metodiskajiem materiāliem izveide un pavairošana diasporas vecākiem un pedagogiem	8824	0	
Visu gadu			Diasporas ekspertu konsultācijas	800	0	
3.4.1.	Veicinātas latviešu valodas studijas ārvalstu augstskolās (LVA nolikuma 4.4.uzd.)	Atbalsts latviešu valodas apguvei ārvalstu augstskolās	Visu gadu	1. Atbalsts latviešu valodas lektorāta darbībai Vašingtonas universitātē Sietlā, Prāgas Kārļa universitātē, I. Franko Ļvovas universitātē, Tartu un Tallinas universitātē, Pekinas	59981	0

				Svešvalodu universitātē		
			Pēc pieprasījuma	2. Atbalsts ārvalstu augstskolu pasākumiem un vieslekciju nodrošināšanai Lietuvas universitātē	3155	0
			2015. gada oktobris	3. Atbalsts latviešu valodas mācību vai metodisko līdzekļu izstrādei (1–2 projekti)	4978	0
			Visu gadu	4. Atbalsts ārvalstu augstskolām latviešu valodā pieejamās literatūras krājumu papildināšanai.	1129	0
3.4.2.		Mācību un metodisko materiālu izstrāde latviešu valodas apguvei ārvalstu augstskolās	2015. gada oktobris	1. Metodiskais pielikums mācību līdzeklim latviešu valodas un kultūras apguvei jauniešiem diasporā un ārvalstu studentiem.	3437	0
			2015. gada jūnijs	2. Beridze, L., Gabunia, K. <i>Salatvelo: Latviešu valoda gruzīnu studentiem</i> . Ar audiopielikumu CD. Rīga: LVA, 2014. (500 eks.) izdošana	2492	0
3.5.1.	Organizēt un atbalstīt zinātniskās un mācību literatūras, izglītojošo un informatīvo materiālu izstrādi un izdošanu (LVA nolikuma 4.6.uzd.)	Mācību līdzekļi pirmsskolai	2015. gada aprīlis	Celītāne, Ā. Darba lapu runāšanas prasmju pilnveidei izdošana	2226	0
3.5.2.		Mācību līdzekļi sākumskolai	2015. gada jūlijs	Mācību līdzekļu komplekts 3. klasei (mācību grāmata, darba burtnīca, skolotāja grāmata), MLK izdošana	12527	0
3.5.3.		Mācību līdzekļi pieaugušajiem	2015. gada decembris	1. MLK Laipa A2: izstrāde un izdošana	13000	0
			2015. gada decembris	2. MLK Laipa B1: maketa izstrāde	18361	0
			2015. gada decembris	3. MLK Laipa B2: manuskripta izstrāde	5652	0
3.5.4.		Elektroniskie mācību līdzekļi	2015. gada jūlijs	1. Pašmācības disks 3. klasei. Diska digitalizācija	8232	0
			2015. gada jūnijs, oktobris	2. Elektronisko mācību materiālu pieaugušajiem A1 un A2 līmenim digitalizācija	7000	0

			2015. gada jūlijs	3. Videolekcijas latviešu valodas metodikā (6 videolekcijas)	3360	0
			2015. gada novembris	4. Elektroniskās vārdnīcas e-Pupa pilnveide un papildināšana (skaņu failu sagatavošana, 40 šķirklju izstrāde u.c.)	24945	0
			2015. gada februāris - novembris	5. Portāla „Māci un mācies latviešu valodu” papildināšana (formatīvie un summatīvie pārbaudes darbi 7., 8., 9. klasē; funkcionālo frāžu vārdnīca)	7913	0
			Visu gadu	6. Portāla „Māci un mācies latviešu valodu” uzturēšana (līgums ar E-formu)	4500	0
3.5.5.		Metodiskie līdzekļi latviešu valodas apguvei un bilingvālajai izglītībai	2015. gada jūlijs	1. Metodisko rakstu krājuma par CLIL izdošana	3684	0
			2015. gada decembris	2. Zinātniski metodiskā žurnāla „Tagad” izveide, izdošana elektroniski	7521	0
			2015. gada maijs	3. „Latviešu valodas didaktika 1.–6. klasei”, izdošana	4839	0
			2015. gada decembris	4. „Latviešu valodas didaktikas 7.–12. klasei” satura izstrāde	4100	0
3.6.1.		Autortiesību tiesību kārtošana	Visu gadu	Autoratlīdzības piedrukām un jaunajiem izdevumiem	1028	0
3.6.2.		Mācību līdzekļu pieejamības nodrošināšana: piedrukas mācību grāmatām, darba burtnīcām	Visu gadu	Piedrukas: mācību grāmatas 1., 5., 8., 3.klasei; darba burtnīcas 1(1.), 4., 5., 7., 8.klasei; „Laipa” mācību grāmata un darba burtnīca pieaugušajiem	33092	0
3.6.3.		Mājaslapas www.valoda.lv pilnveide	Visu gadu	Mājaslapas www.valoda.lv papildināšana ar elektroniskajiem materiāliem	11383	0
3.6.4.		LVA darbības un izdevumu popularizēšana, sabiedrības informēšana; LVA darbinieku līdzdalība semināros, kursos nodrošināšana	Visu gadu	Vietējie komandējumi (dienas nauda un viesnīcu pakalpojumi), konferenču dalības maksas	1200	0

4. Sekmēta latviešu valodas attīstība un kvalitatīvs lietojums, paaugstināta latviešu valodas konkurētspēja Latvijā un pasaulē (LVA nolikums 3.3. funkcija). Sniegts atbalsts libiešu valodas un kultūras attīstībai.							
4.1.	Sniegtas konsultācijas latviešu valodas pareizrakstības, gramatikas, leksikas un valodas stila jautājumos (LVA nolikuma 4.7.1.uzd.)	Mutvārdu un elektronisko konsultāciju par dažādiem valodas jautājumiem sniegšana	Visu gadu	~1400 konsultāciju	1884	0	
4.2.	Sniegtas konsultācijas personvārdu atveides un identifikācijas jautājumos (LVA nolikuma 4.7.2.uzd.)	Rakstveida izziņu sagatvošana un izsniegšana par citvalodu personvārdu atveidi un identifikāciju	Visu gadu	~400 izziņas (~ 200 izziņu –maksas pakalpojums)		0	
4.3.	Pēc tiesībaizsardzības iestāžu pieprasījuma sniegti lingvistiskie atzinumi par konkrētu tekstu vai tā daļu (LVA nolikuma 4.8.uzd.)	Lingvistisko atzinumu un ekspertīžu īstenošana	Visu gadu	~20 lingvistiskie atzinumi un ekspertīzes (~10 no tām – maksas pakalpojums)	0	0	
4.4.1.	Veicināta valsts valodas attīstība valodas normu avotu (vārdnīcu, rokasgrāmatu) izveides, terminoloģijas izstrādes un informācijas tehnoloģiju jomā, tai skaitā organizēti projektu konkursi latviešu valodas attīstībai, vadīta un uzraudzīta projektu īstenošana (LVA nolikuma 4.5.uzd.)	Eiropas Savienības struktūrfondu 3.mērķa „Eiropas teritoriālā sadarbība” Igaunijas–Latvijas pārrobežu sadarbības programmas 2007.–2013.gadam projekta „Igaunu-latviešu un latviešu-igauņu vārdnīcas izstrāde” (Projekta Nr.EU 43442) īstenošana	2015.gada aprīlis	Igaunu-latviešu valodas vārdnīcas izstrāde grāmatas un elektroniskā formātā (līdz 45 000 šķirklju)	0	35290	
4.4.2.		Dažādu populārzinātnisku izdevumu izstrāde par latviešu valodas jautājumiem, par valodas pilnveidi literatūras un mākslas līdzekļiem	2015.gada jūlijs	1. Populārzinātnisko rakstu krājuma „Valodas prakse: vērojumi un ieteikumi” Nr.10 izdošana	1500	0	
			2015. gada decembris	2. Populārzinātnisko rakstu krājuma „Valodas prakse: vērojumi un ieteikumi” Nr.11 manuskripta izstrāde	4730	0	
			2014–2016	3. Populārzinātniskas izglītojošas vietvārdu cilmes vārdnīcas (latviešu un angļu valodā)	3699		
			2015.gada februāris	4. Grāmatas „Valoda tulkojumā” ar audiopielikumu CD izdošana	2562	0	
4.4.3.		Pētījumu un informatīvi izglītojošu materiālu par sociolingvistikas jautājumiem izstrāde	2015–2017	Izdevuma par sociolingvistikas jautājumiem izstrāde (sākumposms)	4000	0	

4.4.4.		Plašam interesentu lokam nozīmīgu pētījumu valodniecībā un valodas apguves jomā tulkošana latviešu valodā, pētījumu par latviešu valodas jautājumiem izstrāde un izdošana	2015	Grāmatas <i>The Articulate Mammal: an introduction to psycholinguistics</i> tulkošana un izdošana	12687	0
			2015.gada janvāris	<i>Literārā valoda un normas lingvistiskajā praksē: Eiropas pieredze un tradīcijas</i> . Autoru kol. Rīga: LVA, 2014. 256 lpp. izdošana (500 eks.)	1720	0
4.4.5.		Ieteikumu par citvalodu īpašvārdu atveidi izstrāde un izdošana	Visu gadu	1. Placinska, A. <i>Portugāļu īpašvārdu atveide latviešu valodā</i> . Rīga: LVA sagatvošana izdošanai, izdošana	3310	0
				2. Rūmniece, I. <i>Grieķu personvārdu atveide latviešu valodā : jaungrieķu valodas materiāls</i> . Rīga: LVA izstrāde		0
4.4.6.		Elektronisku informatīvi izglītojošu un izglītojošu lietotņu izstrāde par latviešu valodas jautājumiem	2014–2017	1. „Latviešu valodniecības attīstība: informatīvi izglītojošas elektroniskās kartes (mācību palīg līdzekļa internetā)” izstrāde	45317	0
			2014–2017	2. „Latviešu valodas gramatika: elektroniska rokasgrāmata pamatskolas skolēnam” izstrāde		
4.5.	Sniegts atbalsts lībiešu valodas un kultūras attīstībai	Pasākumi lībiešu valodas tradicionālās kultūrvides ilgtspējas nodrošināšanai, izpētei un apguvei	2015. gada augusts–oktobris	Starptautiskas zinātniskas konferences „Livonica V” par lībiešu valodas un kultūras pētniecības jautājumiem organizēšana	3200	0